

MAN RŪPĖJO ŽMOGUJE TŪNANTI PATIES SAVĖS BAIMĖ

Pokalbis su septynioliktojo "Draugo" romano
konkurso laimėtoju rašytoju Vytautu Volertu

Septynioliktoji "Draugo" tradicinė literatūros šventė jau čia pat. Ji įvyks kovo 17 d. (sekmadienį) 3 val. popiet Jaunimo centre, Chicagoje. Pats didysis šiemetinis jos kaltininkas yra rašytojas Vytautas Volertas, kurio romanas "Samokšlas" yra laimėjęs septynioliktają, "Draugo" skelbiamą, šio žanro konkursą. Mecenatas Gediminas Janula (Worcester, Mass.) iškilmeje laureatui ir įteiks tūkstantinę.

Apie patį Vytautą Volertą detalčiau šnekėti ir jį skaitytojų pristatinti čia vargu ar būtų reikalinga. Mūsų visuomenei jis nėra koks nors nežinomas. Ir be ypatingo akyumo kiekvienas jį galėjo jau gana ilgą vartinę metų pastebėti kaip žurnalistą, įdėmiai ir gyvais straipsniais besireiškiantį mūsų spaudoje, ir kaip visuomenininką, uoliai veikiantį Lietuvių Bendruomenėje, ateitininkuose ir kituose sambūriuose ir neven-giantį ten apsikrauti nelengvo darbo našta. Tačiau visoje šitoje veikloje Volerto nepamirštama ir neužmetama taipgi grožinės literatūros plunksna. Kiek anksčiau Lietuviškos knygos klubas yra išleides du jo romanus: "Upė teka vingiais" ir "Gyvenimas yra dailus". O su trečiuoju štai jis dabar yra laimėjęs "Draugo" konkursą, ir ta proga autorių čia ir užkalbiname.

— Kada, kur ir kokių įspūdžių sutikote žinia, kad esate septynioliktojo "Draugo" romano konkurso laureatas?

— Buvo paniūrusi sekmadienio popietė. Su žmona sėdėjome pas netolimus kaimynus, gal su reikalu, gal ir šiaip ten atsira-dę. Išėdami iš namų, vieną savo vaiką buvome įpareigoję mažam darbeliui. Su šeimininku (p. B. Raugu) vartėme kun. J. Reitelaičio monografiją apie Kalvariją (LKMA metraštis, III) ir stebėjome šešioliktojo šimtmečio tvarka, vyravusia tų laikų menkai apgyventoje Džukijoje. Pokalbį nutraukė sūnus, telefonu prisišaukęs, nes, vykdydamas jam paliktą uždavinį, pristigo nurodymų. Už dešimties minučių antrą kartą suskam-bėjo. "Palauk", apraminau ky-lantį šeimininką, "vėl greičiau-siai Virgus." Atsiliepiu pats, ir šįkart buvo p. Augustinavi-čienė, konkurso komisijos pir-

mininkė. Prisišaukusi namus, iš vaikų sužinojo, kur esame, ir perdavė žinią.

— Kiek teko patirti, Jūsų pastarasis romanas nėra mums įprasta tradicinė prasme lietuviškas: jame nedominuoja nei lietuviškas kaimas, nei čionykščio krašto lietuvija. Kurie mo-tyvai lėmė rinktis romanui temą iš šiandieninio aplamai ame-rikietiškojo gyvenimo? Gal centrinė problema?

— Man kurį laiką rūpėjo žmoguje tūnanti, paties savęs baimė, kuri gali įvairiai, pagal aplinką, pasireikšti. Blogiausia jos forma — nepasitikėjimas savimi. Ji ypač žadina šių laikų varžybinės nuotaikos, ir jo apim-tas žmogus kiekvienam žingsny stengiasi sau ir aplinkiniams įrodyti, jog esąs jei ne geresnis, tai bent ne blogesnis už kitus. Pastangos dažnai nuveda į ab-solūtų egoizmą. Man atrodė, kad nei varžybos, nei egoizmas yra didžiausias mūsų rūpestis, ir todėl ne tik mirtingasis, bet ir rašytojas negali pamiršti už-davinių, kuriuos daugiausia pri-skiriamie Lietuvių Bendruome-ni.

— Idomu, iš kokios patirties ir iš kokių šaltinių teltėte medžiagą šiam veikalui parašyti, kiek čia tiesioginio stebėjimo ir kiek netiesioginės nuojautos?

— Beveik visi veikėjai ir di-dešne pusė situacijų yra ste-bėjimo padarai. Tačiau vieną knygos žmogų teko dėti iš ke-lių gyvų individų, pavienius bruožus visumon jungiant su-kurtomis detalėmis. Romano veiksmas "melo" yra daugiau kaip veikėjuose. Nors dauguma pavienių scenų atėjo iš patirti-nės tikrovės — matyta, skaity-ta, girdėta. — Ją rišant krū- von, daug plyšių reikėjo užpil-dyti savomis pastangomis.

— Kaip aplamai žiūrėte į čio-nykštės lietuvių literatūros mi-siją laisvajame pasaulyje, kas jus čia džiugina, kas kelia rū-pesčio?

— Sunku tikėti, kad už Lie-tuvos ribų esantieji lemtų mūsų literatūros ateitį. Tačiau kiek-viena čia pasirodanti knyga, ypač geresnė, krašte esančiam rašytojui ar poetui yra didelė paskata. Čionykštė literatūra didina kūrybinės laisvės brangi-nimą, kelia nuotaikas, palaiko ryšį tarp įvairių tautos dalių, greičiau už kitus faktorius mums visiems atskleidžia vy-raujančius pasaulio literatūroje nusiteikimus. Šie svarbūs užda-viniai kol kas atliekami dideliu kūrėjo pasišventimu, ir jų rezul-tatais naudojames kiekvienas. Tai štai kas turėtų mums džiū-ginti — rašytojo, poeto, drama-turgo auka. Net skaitytojų pa-kanka, ir neatrodo, kad šiandie-niniai tiražai, turint minty mū-sų skaičių, yra tragiškai maži. (Kiek savo pirmųjų leidinių Lie-tuvoje išparduodavo Aistis ir kiti talentai?) Tačiau šalimais stovi didelė, nesmagi grėsmė: jei mokyklinis ir vėlesnis litua-

Didmiesčio gatvė, kur pinasi ir Vytauto Volerto "Draugo" konkurse premijuotojo romano "Samokšlo" veiksmas. Nuotrauka R. Kisieliaus

nistinis auklėjimas nebus pa-kankamas, jei įsivyras pasida-vimo ir svetimųjų adoravimo (literatūrinėje plotmėje) nuo-taikos, reiks laukti staigaus skaitytojų sumažėjimo, ir kūrė-jas nuskęs desperacijoje. Ča yra didžiausias mūsų rūpestis, ir todėl ne tik mirtingasis, bet ir rašytojas negali pamiršti už-davinių, kuriuos daugiausia pri-skiriamie Lietuvių Bendruome-ni.

— Manau, kad daugiau ar mažiau sekate ir okupuotos Lie-tuvos literatūrinę raidą. Kas la-biausiai ten jums krinta akys-na?

— Yra įdomios auklėjamo-sios literatūrinės medžiagos ("Šimtas literatūros mįslių" ir pan.), daug energijos atiduoda-ma vertimams, bet stebina ma-žokas skaičius originalios kūry-bos. Vis dėlto, ten yra tauta, ten rašytojas gali verstis be ki-tokių "pagrindinių" užsiėmimų.

— Kaip suderinate savo, kaip inžinieriaus, kasdieninį darbą su grožinės literatūros kūryba? Kada ir kaip rašote, kokie būna pirmieji paskatai, kaip telkiate grupuotą, lygiuotą medžiagą ir kada statote paskutinį tašką?

— Derinimas yra pats leng-viausias uždavinys: jo vyksmas nusakytas nesulaikant taisyk-lių. Nuo ryto aštuntos iki penk-tosios po pietų, nuo pirmadie-nio iki penktadienio — inžine-rija. Likusi savaitės dalis gero-

kai paimsnė. Čia daugiau su-ksirstymo, daugiau maišymosi, netvarkos. Poilsis, šeima, pra-moga, visuomeniniai reikalai, kiemo lapų sugrėbimas, vizitai krautuvėse — viskas jaukiasi, pinas. Todėl rašymui tenka kar-tais tai pietų pertraukos dalis, tai ankstyvi šeštadienio bei sek-madienio rytai, tai kelionės me-tas autobuse ar lėktuve ir, ži-noma, dažnas vėlyvesnis mie-las kasdienos vakaras. Šiuo keliu susirenka popierėlių, lapų, at-plaišų, dažnai silpno ryšio, net man pačiam sunkiai įskaitomų. Laisvesniu laiku juos perra-šydami sujungiu, tada peržiū-rinu, perlyginu, perrašau mašinė-le, ir viskas, ir pabaiga.

— Ar spontaniškai ateina naujo užmojo idėja, ar ji for-muojasi ilgame svarstyme bei pasiruošime tą ar kitą rašyti? Jei taip, tai būtų įdomu bent kiek patirti, gal jau galvojate ir apie vienokį ar kitokį naują savo literatūrinį žingsnį?

— Vaikystėje dažnai suspaus davo toks didelis džiaugsmas vasaros vakarų grožiui, kad ne tik norėdavosi šokinėti, bet ir tą jausmą išpasakoti tėvams ar draugams piemenims. Tačiau nepradėdavau, nes nežinodavau, kaip išsakyti. Gi vėlesniais lai-kais panašiu staigiu būdu už-slėgdavo viena ar kita mintis. Tokia aiški, tokia suprantama, jog, regis, užtektų vien ją paro-dyti, ir jau kiekvienas kiau-riai spaudytų. Bet kai pamėginda-vau mąstyti, kaip ją atskleisti, vaje, vaje! Prirėkdavo daug svarstymų, dëllojimų ir dažniau-siai tekdavo išmesti lauk, pa-miršti. Jei išsitempdavo iki ga-lo, tiek susimaišydavo, tiek su-sijaukdavo, jog man pačiam, anksčiau buvusi be abejojomų, atrodydavo dideliu miglos glė-biu.

Tokia pradžia, tokia eiga, to-kia pabaiga. Už tai ir apie pla-nus ar tolimesnius žingsnius nė-ra kaip kalbėti.

Premijuotasis Vytauto Vole-rto romanas "Samokšlas" šiuo metu yra baigiamas spausdinti "Draugo" spaustuvelyje. Kovo 17 d. premijos įteikime, Jaunimo centre, Chicagoje, leidinį skai-tytojai jau galės įsigyti, gauti laureato autografą ir toliau tę-s-ti čia pradėtąjį su autoriumi pokalbį jau paties romano pus-lapiuos.

Kertinė Parastė

LEIDINYS, KOKIO BŪTINAI
REIKĖJO

Pokario laisvojo pasaulio lietuvių grožinei literatūrai jau daugiau kaip 20 metų. Pa-saulio kultūros tūkstantmetė-je istorijoje vargu ar rasime kitą tokį faktą, kuris, deja, tapo 20-tojo amžiaus vidurio akivaizdžia tikrove, kada dau-guma visos tautos rašytojų vienu metu turėjo palikti savo gimtąją žemę. Nuostabu ir tai, kad tas rašytojų spiečius sve-tur nepasimetė, neišmirė kaip bitės, netekusios gimtojo avi-lio šilumos ir korių. Lietuvių rašytojų masinis epizodas sve-timose padangėse nepasižymė-jo nei kraštutine desperacija, nei beviltišku plunksnų laužy-mu, nei tragiškais savižudy-bėmis. Atvirkščiai, pirmą kar-tą mes savo tautos kultūrinės raidos kelyje turime egzilio li-teratūrą, nepraradusią savo kūrybinio gyvastingumo, o su-kūrusią ir tebekuriančią poezi-ją, prozą ir dramą tokio lygio, kuris bendrajame tautos lobiu aruode, ypač slogiame stalin-iame pokario dešimtmetyje, bus pats reikšmingiausias ir svariausias.

Laisvojo pasaulio lietuvių li-teratūra ligi pat šių dienų ne tik neišsėko, bet vis kone ste-buklingu būdu randa jėgų at-sinaujinti, tai sublizgėdama naujo turinio ir naujos formos knyga, tai net ir jaunosios kartos debutiniu prieaugliu. Negana to, pastaruoju laiko-tarpiu čia leidžiamos kny-goms vienokiu ar kitokiu bū-du pasiekiant ir Lietuvą, lais-vojo pasaulio lietuvių litera-tūra ima įtakoti ir okupuoto-sios Lietuvos literatūrą. Saky-sim, naujaisioje tenykštėje poezijoje aiškiai galima už-čiuopti, tegu gerokai ir pavė-luotą, čionykščių žemininkų įtaką tiek temų, tiek įvaizdžių, tiek bendrosios krypties pras-me.

Laisvojo pasaulio lietuvių literatūrinio gyvenimo raidai lig šiol tetrūko tik vieno: trū-ko knygų, ar bent knygų, apie pačias čia išėjusias knygas. Tenkinomės tik periodinėje spaudoje išblaškytomis recen-zijomis, vis pasigesdami leidi-niu, kuriuose būtų akademi-niame lygyje aptariamasi, stu-dijuojamas tas ar kitas rašy-tojas, tas ar kitas žanras, ar net bandomas tuo ar kitu me-todu aprėpti visas šitas tokiu ypatingų sąlygų ir toks uni-kuminis lietuvių literatūros eg-zodinis laikotarpis, objektyviai užgriebiant ir šviesiasias ir še-sėliuotas jo puses.

Ir štai šią spragą užkimšti prasmingai pasiryžta kaip tik šiais Lietuvos nepriklausomy-bės atkūrimo jubiliejiniiais me-tais.

Šiuo metu "Draugo" spaus-tuvėje jau baigiama spausdinti kapitalinis veikalas — kny-ga, pavadinta "Lietuvių litera-tūra svetur, 1945—1967". Kny-gą leidžia "J. Laisvę fondo lie-tuviškai kultūrai ugdyti" pir-mininkas dr. Kazys Ambrozaitis, kuris visu atsidėjimu rūpinosi, kad tik šis veikalas būtų pa-rašytas ir išleistas.

(Nukelta į 2 psl.)

Septynioliktojo "Draugo" romano konkurso laimėtojas, rašytojas Vytautas Volertas. Nuotr. Vytauto Maželio

Šiame numery:

- * Leidinys, kokio būtinai reikėjo.
- * Pokalbis su Vytautu Volertu.
- * "Fidelio" belaukiant.
- * A. Maceina apie poeziją ir te-ologiją.
- * Vlodo Šlaito eilėraščiai.
- * A. Diknis apie aktorius "viešą-ją vienatvę".
- * Kastycio Izokačio nuotraukų paroda.
- * Pirmoji konferencija baltų kal-botyros klausimais Amerikoje.
- * Nauji leidiniai.
- * Filmų įvairumai.
- * Kultūrinė kronika.
- * Motery gyvenimas.

„FIDELIO“ BELAUKIANT

Beethoveno skausmo ir džiaugsmo opera

SAULĖ JAUTOKAITĖ

Artėjant Chicagos Lietuvių operos Beethoveno „Fidelio“ pastatymui (kovo 23, 24 ir 30 d.), įdomu įvairiais atžvilgiais dirbti ir jos autorių bei pačią operą.

Beethoveno sąlyga —
geras ir prasmingas libretas

Didysis vokiečių genijus muzikas Ludwig van Beethoven (1770-1827) yra žinomas kaip simfonijų, koncertų, sonatų, kvartetų, kantatų, oratorių, mišrių ir vienos vienintelės operos kompozitorius. Ir jeigu jis parašė tik tą vieną operą, tai tam buvo įvairių priežasčių. Viena, Beethovenas sutiko parašyti operą tikrai geram libretui, kuris jam asmeniškai patiktų. Savo užrašuose jis sako: „Aš negalėjau rašyti tokių operų kaip „Don Giovanni“ ir „Figaro vestuvės“, kurios mane atstumia. Niekada nepasirinkčiau tokių tuščių turinių. Man reikia teksto, kuris mane skatintų. Turi būti kas nors moralus, keliančio. Tokiems tekstams, kokiems Mozartas parašė, niekada negalėjau sukurti muzikos. Gavau daug libretų, bet nė vienas manęs nepatenkino.“

Vienos teatro direktorius Beethovenui siūlė parašyti tam teatrui operą, už kurią gautų velnių pragyvenimą ir dešimtį procentų nuo pirmųjų dešimties spektaklių. Pasitūlytas libretas buvo parašytas Joseph Sonnleithner'io, šėkant prancūzų Jean Nicholas Bouilly dramą „Leonore, ou l'amour conjugal“, kurioje autorius aprašė savo paties prancūzų revoliucijos išgyvenimus. Beethovenas, kuris po Dievo aukščiausiai statė žmogaus laisvę ir jo kilumą, susidomėjo šiuo libretu, kurio tema buvo nuolatinė žmogaus kova dėl laisvės. Ir kompozitorius pagalvoti pasinėrė šios „Fidelio“ operos kūrimu.

Kietas riešutas — pirmoji „Fidelio“ versija.

„Fidelio“ operos premjera 1805 metais įvyko labai nepalankiose sąlygose. Savaitę prieš premjerą Napoleonas su visa prancūzų kariuomene užėmė Viena. Nors operos veiksmas ir buvo perkeltas į Ispaniją, tačiau austrų cenzūra, prisibijodama naujojo valdovo, įsakė kuria nors prasme jam nepalankias ypatas išleisti. Nors premjeros spektaklyje šią operą atliko geriausi tuometiniai dainininkai, bet teatro publika prancūzų invazijos suirutėje nebuvo linkusi lankyti operos teatro. Kritikai ir

šiai vieniečiai, pripratę prie Mozarto ir Haydn klasikinės, lengvos, žaidžiančios melodijos, bei daugiau pramoginės itališkos operos, Beethoveno „Fidelio“ operą laikė per daug ilgą, per rimtą, sunkią, komplikuoatą, per didelės vidutinės įtampos, per daug reikalaujančią ne tik iš atlikėjų, bet ir iš klausytojų. Niekam labai nerūpėjo, kad šis kompozitorius juk yra muzikos revoliucionierius ir, anot Wagnerio, parašydamas „Fidelio“ Beethovenas tapo moderniosios muzikos tėvu.

Ši, 1805 metų „Fidelio“ versija yra kai kuriomis progomis atliekama ir šiandien. Praėjusią vasarą, koncertinėje formoje ji buvo išgirsta ir Berkshire festivalyje, Tanglewood, Mass. Tai buvo „Fidelio“ 1805m. versijos pirmas atlikimas Amerikoje, o ne iš viso pirmas Amerikoje, kaip buvo spaudoje tvirtinama ginčijantis dėl „Fidelio“ ir „Damos“. „Fidelio“ yra seniai nuolatinis svečias tiek Europos, tiek Amerikos operų repertuaruose.

Antroji operos premjera ir konfliktas su teatru

Sekančiais metais Beethovenas draugas von Breuning šiai taip prikalbėjo kompozitorius pertvarkyti „Fidelio“ iš naujo: sutrumpinti, iš trijų veiksmų padaryti du, palengvinti solo partijas, mažiau reikalaujanti iš balsų. Nors Beethovenas pasiryžimas buvo niekada nekeisti savo kompozicijų, tačiau šį kartą jis nusileido. Ir 1806 m. „Fidelio“ vėl buvo pastatyta tame pačiame Vienos teatre. Ši antroji operos premjera buvo publikos šiltai priimta, turėjo didelį pasisekimą, bet, nelaimė, tuo metu pasikeitė teatro vadovybė. Naujojo teatro savininko barono von Braun nuomonė kirtosi su Beethoveno. Įvykus ginčams, po dviejų „Fidelio“ spektaklių, kompozitorius savo operą atsiėmė iš to teatro repertuaro. Po šio įvykio, „Fidelio“ opera, paties Beethoveno už miršus, išguldė aštuonerius metus kompozitoriaus stalčiuje. Vėliau jis rašė: „Mano „Fidelio“ nebuvo žmonių suprasta, bet tikiau, kad ji bus dar pripažinta, nes aš žinau jos vertę.“

Ir pagaliau „Fidelio“ triumfas

Po aštuonerių metų kitame Vienos teatre turėjo įvykti labdaros vakaras ir to vakaro koncertinės programos atlikėjai pasirinko Beethoveno „Fidelio“. Kadangi visas vakaro pelnas buvo paskirtas šalpai, o paties Be-

Beethoveno „Fidelio“ paruošos darbų metu: choro repeticija su dirigentu A. Kučiūnu Jaunimo centro didžiojoje salėje, Chicago.

ethoveno žodžiais „nėra didesnio dvasinio pasitenkinimo kaip kitam padaryti gerą“, jis ne tik sutiko savo operą duoti šiam spektakliui, bet net sutiko ją iš naujo perrašyti. Operos libretą perrašė tuo metu žinomas poetas Georg Treitschke. Iš Beethoveno laišku matyti, kad šiuo bendradarbiavimu abudu buvo gana patenkinti. Kompozitorius tada rašė libretistui: „Su didžiu siu malonumu perskačiau Jūsų libreto pataisas, ir dabar esu tvirtai pasiryžęs atstatyti šios senos, apleistos pilies griuvėsius. Galėčiau daug greičiau parašyti ką nors naujo, negu seną lopytį su nauju, kaip dabar darau. Bet kada aš kuriu instrumentalinę muziką, aš visą išsisukūnį jau turiu mintyse. O dabar mano visas darbas yra išblaškytas į visas puses, ir aš turiu vi-

žmona, (persirengusi vyriškais rūbais ir pasivadinsi Fidelio) yra jo ištikimoji išlaisvintoja. Lyginant šiuos tris personažus su kitais šios operos veikėjais Marcelina, Jaquino ir Rocco, pirmieji pasidaro tokie komplikuoti, netelpantys patys savyje, pilni idėjų, ryžto, meilės, keršto, neapykantos. Jie išsiskiria ne tik savo charakteriais, bet taip pat ir savo muzika, Beethovenas, kur tik atsiranda idėja, taip stipriai išsiskako, nebežiūdamas jokių sceninių bei operinių varžtų. O šie scenos veiksmo bei tradiciniai „singspiel“ (operos forma, kur vietof dainuojančių rečitatyvų vartojama šnekejimas, šia formą autorius naudojo ir savo operos kūrimui) suvaržymai ir buvo priežastis, atstumianti Beethovena nuo operų rašymo. Jam reikėjo laisvės sparnų, kad

skundžiu, mano skausmo paskirtis yra Tavo rankose“. Šie žodžiai yra taipgi paties kompozitoriaus viso gyvenimo skundas ir paguoda, su kuo jis grūmėsi ir gyveno iki pat savo mirties. Tiksliai slegiančios tylos ir vienatvės kančios kūrėjas galėjo parašyti Florestano ariją, vieną iš labiausiai jaudinančių momentų visoje operoje. Todėl Beethovenas prieš mirtį savo patikimam draugui, atiduodamas savo „Fidelio“ rankraštį, ištarė šiuos žodžius: „Iš visų mano vaikų (kūrinių) šis atnešė man daugiausia skausmo, užtat jis man ir yra labai brangus.“

Kai kūrėjo skausmas tampa mūsų džiaugsmu

Kompozitoriaus Beethoveno visoje muzikos kūryboje pasireikš kienas labai stiprus „iš tamso į šviesą“ bruožas. Visi jo kūriniai prasideda skausmingai ir baigiasi džiaugsmingai. Šis, vis išskyls bruožas dažnai sutapatina kompozitoriaus kūrybą su jo paties tragiškuoju gyvenimu. Beethoveno nuolatinis maldavimas „O Dieve, duok man jėgų nugalėti save“ įsiskverbia ir į jo muziką. Šis dvasios milžinas nepasidavė jokioms fizinėms negalioms, kiekvieną abejonę nugalėjo viltimi, tamsą — šviesa, skausmą — džiaugsmu, žmonių

Ne viena mūsų operos moterų choro narė, valandėlei palikus šeimos rūpesčius, skuba į „Fidelio“ repeticiją... Nuotraukoje matome Ramunę Dičienę, repeticijos metu.

są kūrinį vėl iš naujo pergalvoti. Sukurti operą per dvi savaites yra neįmanoma. Aš vis tiek esu ištikimas, kad mes užtruksime keturis savaites. Tuo tarpu pirmas veiksmas — bus užbaigtas per keturias dienas, bet dar daug liko darbo su antrojo veiksmu, o turiu dar parašyti naują uvertiūrą. Prisipažįstu, kad ši opera laimės man kankinio vainiką. Jeigu nebūtum tiek daug vargęs ir taip gerai pertvarkęs libretą, nebūčiau prisiverkęs ir aš atlikti savo dalies.“

Ir 1814 m. Vienos Karntnerto teatre, pačiam kompozitoriui diriguojant, buvo pastatyta naujajai „Fidelio“ versijai, tokia, kokią mes ją šiandien matome. Po spektaklio Beethovenas buvo labai patenkintas, o didžiausiomis ovacijomis. Tokiais tvirtais žingsniais Beethovenas išleido savo „Fidelio“ į platių muzikos pasaulį. Dabar, sulaukusi 154 metų, ši opera vis tebėra gyva ir tebežavi muzikos mėgėjus.

Daugiau negu opera

Kompozitoriaus Beethoveno „Fidelio“ yra daugiau negu opera, ji yra idėjų ir idealų išsiveržimas. Šių idėjų ir idealų pynė pasireiškia trijuose pagrindiniuose šios operos veikėjuose. Florestanas — laisvės mylintis idealistas, Pizarro — jo pavergėjas ir keršytojas, Leonora, Florestano

kompozitorius galėtų aukštai skrajoti. Todėl ši opera yra daugiau negu opera, ta prasme, kad ji daugiau pasireiškia instrumentine muzika negu balsine. Sakysim, pirmo veiksmo, antroje scenoje Pizarro arijoje jo kerštas daug stipriau išsiveržia orkestru negu žodžiais. Beethoveno mintys buvo per giles, kad joms pakaktų tik žodžių. Jis pats tada rašė: „Aš žinau, kad mano tikrasis elementas yra simfonija. Kada garsai skamba mano mintyse, aš visada girdžiu pilną orkestrą. Aš galiu visko reikalausti iš muzikantų, bet kai rašau balsui, turiu nuolat pats savęs klausyti: ar tai galės būti išdainuota?“

Brangiausias kompozitoriaus kūdikis.

Operoje „Fidelio“ taip pat jaučiamas paties Beethoveno tragiškasis gyvenimas. Atsimenant, kad kompozitorius, būdamas 28 metų, pradėjo palaipsniui prarasti savo girdėjimą, o paskutiniuosius 10 metų visiškai nebegirdėjo, galime įsivaizduoti jo dvasinius pergyvenimus. Kada Florestanas tamsiame kalėjime mąsto apie savo beviltišką skaudų likimą, prasiveržia tada jam tokie žodžiai: „Dieve, kaip čia tamsu, kokia žiauri tyla. Visų apleistas aš tik pats vienas gyvenu. O skausmingas bandymai! Bet Dievo valia yra teisinga. Aš nes-

panieką — meile, apglėbiančia visą žmoniją, vieną tylą — muzikos garsais. Jis priklausė prie tų nedaugelio genijų kūrėjų, kurie tiek daug davė žmonijai, o iš jos nieko negavo. Joks kitas kompozitorius, nugalėjęs savo dvasines kovas, negalėjo sukurti taip stipriai išreiškiančių, ne tik savo, bet visos žmonijos dvasinį džiaugsmą, kaip tikrai Beethovenas savo „Fidelio“ finale ir Devintojoje simfonijoje (abiems naudojantis Šilerio „Himno džiaugsmui“ tekstu.) Šie kūriniai yra tokie stiprūs, kad jų atlikime jaučiamas žmogaus balso menkumas toms gilioms mintims išreikšti. Nors Beethovenas paten-

(Nukelta į 5 psl.)

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. 2—5, 7—9 val. Penkt. 2—5 ir šeštad. 10—2 val.

Ola. 735-4477, Res. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NEHRV IR EMOCIJOS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akuterija ir moterų ligos
8132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001

Ola. HE 4-1414, Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIZIONAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — AKUTERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
2454 West 71st Street
(71-oje ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1—8 ir 6—8 val. vak. šeštad. 12—3 val. popiet. Trečiadieniai uždaryta

Ola. tel. PR 8-2220
Namu — rez. — PROSPECT 8-9081
DR. JANINA JAKSEVICIUS
J O K S A
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 6 iki 8 val. v. šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ma. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Bendra praktika
2915 W. 71st Street
Pirm. val. kasdien nuo 6 iki 9 val. v. antr. nuo 9 iki 12 val. arba susitarim.

Ola. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadi. ir šeštad. uždaryta

Ola. ir buto tel. OLYMPIE 3-1881
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadi. ir šeštad. tik susitarim.

Tel. — REHAB 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJA IR CHIRURGE
(Lietuvių gydytojas)
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. v. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-3 val. o. trečiadi. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYMPIE 3-4158
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak. išskyrus trečiadienį ir šeštadienį 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6—8 val. vakaro. Trečiadi. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1163
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUTERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
2817 West 71st Street
Telefonas HE 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7775; Rez. PR 8-4783
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirm., ketv. 6—8 val. antr. ir penkt. 1—4 val. Prilimnė tik susitarim.

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 8-6801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-oje ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. šeštad. 9-12 v. p. o. v. p. o. v. p. o.

KERTINĖ PARASTĖ

(atkelta iš 1 psl.)

„Lietuvių literatūra svetur, 1945—87“, kiek jau dabar, jos atspausdintus, bet dar neįrašytus lankus variant, galima spręsti, bus tokia kolektyvinė literatūrinė studijų rinktinė apie tam tikro laikotarpio mūsų rašto raidą, kokios lig šiol dar nebuvo išleista nei tėvynėje, nei kur nors išsivijoje. Reikšmingesnio ir labiau išliekančio leidinio šiame visame sektoriuje vargu ar galima būtų besuplanuoti, turint prieš akis tautos kultūrinio aruodo papildymą šiais laisvės jubiliejiniais metais. A. Kr.

ASSOCIATE OPTOMETRIST
Lietuviškai kalba
DR. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „contact lenses“.
Val.: 9:30—12:30 ir 1:30—3:30
Kitom valandom susitarim.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
Tel. ofiso PR 8-7800; Namu 925-709
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1—9 val. p. p. Trečiadienį uždaryta

Tel. 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 9-12 ir 1-4 v. v. Trečiadienį ir šeštad. 9-12 v. p. o. v. p. o.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš šv. Kryžiaus ligoninę
Val.: pirm., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 12 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniai ir kitu laikais susitarim telefonu.
Tel. REpublic 7-2290

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLES IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
Ofisa 2454 West 71st St.
Val. antr., nuo 2—3 popiet. ketvirt., nuo 6—8 vak.
Ofiso telefon. 776-2880
Rez. telefon. PR 9-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGŲ IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
15542 S. Cicero, Oak Forest, IU
Kabinetai: 144, 687-3020
Namu tel. 859-1071
Vizitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REhance 6-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 iki 3 v. p. p. ir 6-8 v. v. antr. ir penkt. nuo 12 iki 3 v. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisa 2750 W. 71st Street
Telefonas: 925-8296
Valandos: 2-8 v. v. p. p. penktad. 10-12 v. v. 2-8 val. vak. šed. 1-4 v. vak. Sekmad. ir trečiadi. — uždaryta
Rez. tel. WA 6-3099.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisa ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1235

Ofiso val.: Pirm., antr., treči. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 v. popiet. ir kitu laikais — pagal susitarimą.

Ola. tel. HE 4-2125, Namu GI 8-6199

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirmąjį mėnesį tik susitarim

Val.: 2-4 p. p. ir 6-8 v. v. antr. ir trečiadienį uždaryta

Telefonas — GROvehill 6-2822

DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKUTERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
2624 West 69th Street
Valandos: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. šeštadieniai 1 iki 4 val. Trečiadienį uždaryta

Tel. PROspect 6-9400
DR. ONA VASKEVICIUS
(VASKAS)

GYDYTOJA IR CHIRURGAS
6648 S. Albany Ave.
Val. pirm., antr., ketv. 6-8 v. v. vak. penkt. ir šeštad. 2-4 popiet. Kitu laikais pagal susitarimą

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-8160

DR. F. C. WINCKEL
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Trečiadienį uždaryta

Ofiso tel. 767-2141, Namu 636-4899
DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Val. pirm., antr., ketv. ir penktad. 1-4 ir 6-8 v. v. ketv. ir 2-4 v. v. šeštadieniai 9-12 v. p.

Operos chore reikia ne tik savo partiją mokėti, reikia ir dirigento pastabų išlausyti, kad žinotum, ko iš tikrųjų jis iš tavęs nori... Momentas iš „Fidelio“ repeticijos: I tenoras A. Malinauskas.

(Lietuvių foto archyvas)

POKALBIS SU PROFESORIUM ANTANU MACEINA

(Atkelta iš 3 psl.)

Dievo. Sitame aiškinime išnyksta bet koks ontologinis šv. Dvasios veikimas, nes čia viskas sumoralizuota. Kiekviena moteris, kuri meldžiasi bei prašo Dievą, "pradeda" iš šv. Dvasios. Absoliučiai vienkartinis Marijos pradėjimas virsta bendra idėja, pasikartojančia milijonais kartų visų maldingų moterų gimdyne. Šitoks Evangelijos vienkartinis ir niekada nebepakartojamų įvykių nuistorinimas, juos subendrinant ir sumoralinant, kaip tik yra naujas mitų kūrimas. Atrodo, kad dabar nesvarbu, ar šie įvykiai yra buvę, bet svarbu, kad jie tą ar kitą reiškia.

Šitaip manoma palengvinti moderniam žmogui tikėti Evangelija. Palengvinimas, žinoma, labai jaučiamas, nes tikėti, kad Kristus prisikelia kiekviename žmoguje, yra nuostabią lengvą. Sunku tačiau tikėti, kad Kristus vieną vienintelį kartą prisikėlė, būtent, trečią dieną po savo mirties ant kryžiaus. — Atleisk, kad taip ilgai užsikalbėjau apie šį naują mitų kūrimą. Bet norėjau, kaip prašei, paaiškinti, kur aš naują mitologiją matau ir prie ko ji veda: prie istorinių įvykių susimbolizavimo.

Pratęsiant mintis apie naujoves, man taip pat atrodo, kad teologai klysta, per daug išplėdami Bažnyčios susirinkimo reikmenų dialogo prasmę ir organizuodami pokalbius su komunistais, su kuriais kolektyvinės tiesos ieškojimas negalimas: komunistai tuose pokalbiuose, kuriuos lig šiol Europoje organizavo šv. Pauliaus draugija, Dievo klausimą, svarbiausią katalikams iš diskusijų anksčiau išjungia. Vakarų Europos komunistams Maskva tokius dialogus su katalikais leidžia, nes tai komunistui naudinga. Ką Maskva apie tokius dialogus rašo, teologai dažniausiai nežino, nes jie rusiškai nemoka ir sovietų pasisakymų neseka.

Vokiečių studentai ir universitetas

— Iš to, ką man pasakojai, atrodo, kad turi gerų santykių su katalikų teologais studentais. Gal galėtum man plačiau pasakyti, kaip Tavo klausytojai apskritai žiūri į Tave, lietuvį?

MACEINA. — Tur būt, nori, kad pasigirčiau?.. Tačiau galiu atvirai pasakyti, kad mano santykiai su vokiečių studentais labai geri. Jie mane mėgsta, nes esąs kitoks negu vokiečių profesorai. Mano paskaitų klausojai įvairių fakultetų ir įvairių pasaulėžiūrų studentai — katalikai, evangelikai ir kitokie. Mano paskaitose būna paprastai apie 300 klausytojų (tik būdavo į galą ir Freiburge).

Kad studentai mano paskaitas mėgo, ypač pajutau susirges. Nie kados savo kambarį neturėjau tiek daug gelii, kiek praėjusią vasarą — tai vis iš savo klausytojų, kurie siūsdavo man jų puokštes visą ligos metą, kol gulėjau lovoje. Nemaža studentų laukė mano išėjimo, kad gautų laikyti egzaminus pas mane, nors galėję pasirinkti kitą profesorį. To dėl egzaminavau praėjusį rudenį nors ir sirgdamas: pasitikėjimas žadina jėgas. Gal ir mano paskaitos skiriasi nuo vokiečių profesorų, kurie filosofijoje beveik išties atsisėda istorinėms problemoms, o aš mėginu problemas spręsti, kaip jos yra savy. Studentams tai patinka. Visa tai žadina šiltus santykius su klausytojais ir kelia nuotaiką.

— Būtu naudinga sužinoti, kaip Tu vertini vokiečių studentus apskritai. Juk jie, tiek ruošdamiesi universitetui, tiek jame studijuodami, turi geresnes sąlygas, negu turėjo studentai nepriklausomaj Lietuvoje. Ar matai vokiečių pranašumą?

MACEINA. — Tarp lietuvių studentų Kaune ir vokiečių

Muensterio universitete nepastebiu jokio skirtumo. Kaip Lietuvoje greta gabii ir darbščių studentų būdavo vidurinių ir silpnų, taip yra ir vokiečių universitetinėje jaunuomenėje.

— Kaip vertini, Antanai, uni versiteto mokslo santvarką, dėl kurios daug kur dabar Vokietijoje studentai viešai protestuoja? Kaip ta santvarka Tau atrodo, palyginta su Vytauto Didžio universitete Kaune?

MACEINA. — Neabejodamas sakau, kad Kauno universitete mokslo santvarka buvo geresnė negu vokiečių universitetuose. Ten Teologijos-Filosofijos ar Humanitarinių mokslų fakultetų studentas žinojo savo pasirinktos specialybės mokslo planą su teorinių valandų skaičium, egzaminais ir pratybomis. Vokiečių filosofijos fakultetų studentai neturi nieko panašaus; gali klausyti (ar neklaupti) paskaitų, tik svarbu, kad studijų knygelėje būtų įrašytas tam tikras paskaitų skaičius kas semestras ir atliktos kelios seminarinės pratybos. Kai tai studentai turi, jiems egzaminų programą nustato profesorius savo nuožiūra. Dėl šitokios tvarkos studentai sugaišta per daug laiko.

Tuo tarpu profesoriai savo laisvę dažnai perdeda. Katedros vedėjas ir bet kuris kitas, profesoriaus titulą įsigijęs (taipgi ir aš pats), yra savotiškas karaliukas. Kiekvienas savo specialybėje dėsto, ką nori ir kaip nori. Jis seminarų ir institutų patalpose turi tokias geras sąlygas, kad dėl jų nukentčia studentai. Todėl šie teisėtai daug kur dabar viešai protestuoja, reikalaudami reformų vokiečių universitetuose.

— Kaip vertini vokiečių profesorų tarpusavio santykius, vėl juos lygindamas su Vytauto Didžiojo universitetu?

MACEINA. — Ir šituo atžvilgiu aš pirmenybę atiduodu Lietuvos universitetui. Ten kiekvieno fakulteto mokomasis personalas ne tik pasižinojo, bet ir sudarė vieną kolegiją. Vokiečių universitetuose to nėra. Mokslo reikalus čia sprendžia vadinamasis "siaurasis fakultetas". Kiti viso fakulteto dėstytojai net vienas antro nepažįsta, jei nesutinka per kokius nors absolverento egzaminus, arba nėra priversti dalyvauti kokiame nors privalomame posėdy. Trumpai tariant, universiteto ir kolegiskumo dvasia, kuri išugdė universitetus Europoje, vokiečių aukštosios mokyklose yra beveik dingusi.

Šitaip maždaug atrodo mano ir Maceinos ilgas pokalbis, kurį turėjau Muensteryje savo kolegų santraukoj susistemines, nes visų gausių klausimų su įvairiomis detalėmis buvo neįmanoma užfiksuoti. Kad ir suschemintas, vis dėlto jis yra autorizuotas ir patikslintas paties sukurtojo plunksnos.

TELEVIZIJAS
Paprastai ir spalvotais, bebrangiais. Už paravimą vietoj \$2 ir dirbtuvės darbas \$10.00 ir daly. Pasitarkite apie naujas

J. MIGLINAS
2549 W. 69 St., 11 auk. PR 6-1065

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakaraus pirmadieniais 7 val. vakaro.

VISOS PROGRAMOS IŠ WOPA
1490 kil. AM ir 1027 mg FM
Telef. HEmlack 4-2413

V. K. Jonynas Šiluvos Madona (Nuotr. V. Maželio)
Detalė iš bareljefo virš didžiojo altoriaus Matzeville, Pa. bažnyčioje

KAI AKTORIUI LEMTA PASINERTI "VIEŠOJE VIENATVĖJE"

Pasikalbėjimas su aktoriumi Algimantu Dikiniu

Plačiai sceniniame darbe — tiek vaidyboje, tiek režisavimu Lietuvoje, Vokietijoje, Montrealyje ir pačioje Chicagoje pasireiškęs aktorius Algimantas Dikinis vėl Chicagoje lietuvių publikai pasirodys kartu su išraiškos šokėja Elena Kepalaite "Laiškų Lietuviams" išraiškos šoko ir dailiojo žodžio vakare, šį šeštadienį, kovo 9 d., Jaunimo centre. Ta proga šio kultūrinio įvykio išvakarėse jam buvo pateikta keletas klausimų.

— Kada ir kaip scena Jus paviliojo?

— Likimas lėmė man augti menininkų šeimoje. Ir mama ir tėtis artimai buvo susirėšę su dramos teatru. Gastroliuojantieji aktoriai dažnai būdavo mūsų namų svečiai. Tad nuo vaikystės dienų stebėjau dramos spektaklius ir jų kūrėjus. Šis pasaulis jau tada man atrodė patraukliai mistiškas. Todėl, dar gimnazistas būdamas, 1940 m. pradėjau lankyti B. Dauguviečio ir S. Čaikausko vedamą dramos studiją, o nuo 1941 iki 1943 m. toliau lavinausi Kauno Dramos teatro studijoje, iš kurios 1943 m. buvau aktorium priimtas į Vilniaus "Vaidilos" teatrą.

— Scenoje reikiškės ir vaidyba ir deklamacija. Kuo šios dvi sceninio meno sritys yra panašios ir kuo jos skiriasi — kiek tai liečia aktorį, jo pasiruošimą bei programos atlikimą? Ar šie du sceniniai menai neturi skirtingų reikalavimų ne tik aktoriumi — deklamatoriui, bet ir žiūrovui — klausytojui? Jei taip, tai kokių būdu?

— Man regis, kiekvienas dramaturgas aktorius domisi visomis sceninio meno apraiškomis. Tik tuo būdu jam įmanoma praplėsti savo kūrybinį akiratį. Deklamavimas, monologai ir dailūs žodis, suprantama, pateikia menininkui skirtingų reikalavimų, nei vienokio ar kitokio charakterio sukūrimas veikale. Visų pirma, koncertiniame parengime aktoriumi yra lemta pasinerti "viešoje vienatvėje" ir pasikliauti tik pačiu savimi, savo kūrybiniais instrumentais: balsu, judesiu ir vidumi. Neateina čia pagalbon nei ūsai, nei barzdos, nei prašmatnūs rūbai ar alebardos, nei gelbstinti režisieriaus akis, nei dailininko sukur-

JEIGU JUMS REIKIA GRAŽIŲ VIZITINIŲ KORTELIŲ, kreipkitės į "Draugą", kuris spausdina tokius dalykėlius gražiai, greitai ir prieinama kaina.

Tikslakymus su pinigais siųskite

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO, ILLINOIS 60629

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas
Apdraustas perkraustymas
WA 5-9209 Chicago, Illinois

HIGH RATES
4.75% per annum on regular savings
5.25% per annum on investment bonus
Savings Insured to \$15,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS. TAIPGI ORO VESINTUVAI IR SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI.
Telef. — OA 5-7252

tos konstrukcijos, už kurių būtų galima pasislėpti, apsiraminėti ar kaip nors kitaip sau palengvinti. Scenoje esi vienas prieš daugelį veidų ir dvigubai tiek akių ir ausų, kurios seka, visa mato ir girdi.

Visa tai iš menininko reikalauja ypatingų pastangų išanalizuoti atliekamą kūrinių, tinkamai išnuansuoti savo balsinę medžiagą, koordinuoti judesį ir suteikti rečituojamam kūriniui vidinę šilumą ir teisybę. Tuo pačiu ir žiūrovas — klausytojas, neblaškomas pašalinių efektų, bando intymiau susiristi su atlikėju, stengdamasis išsamiai pajusti girdimo kūrinio esmę. Tačiau nuo menininko priklausys kontakto su žiūrovu užmezgimas ir programos pasisekimas.

— Ką ir kodėl pasirinkote deklamuoti "Laiškų Lietuviams" parengimo meninei programai?

— Rinkdamasis "Laiškų Lietuviams" vakaro programą, bandžiau spėti, kas galėtų labiau dominti ir klausytoją. Maironio "Čičinskas" slepia savyje dramatinį momentą, drauge pažeria ritmingai spalvingų niuansų. Šį kūrinių pasirinkau savo pirmajam pasirodymui — "sušilimui".

Bernardas Brazdžionis savo kūryboje dažnai paliečia skausmingai tragiškas emocijas. Jos visada gyvos lietuvių širdyje. Šių patriotiškai skausmingų

Aktorius Algimantas Dikinis (deklamuosiant Maironio, Brazdžionio, Donelaičio ir Šekspyro kūrinius "Laiškų Lietuviams" parengimo, šį šeštadienį, kovo 9 d., Jaunimo centre, Chicagoje.)

(Lietuvių foto archyvas)

emocijų apstu jo eilėraštyje "Didieji vandenys". "Pakrantės rauda" patraukė mane savo grakščiu lyrizmu.

Kas iš aktorių nesvajotų suvaidinti Hamletą?! Šį kartą pavasario lietuvių monologu iš trečiojo veiksmo.

Na, o pabaigai mūsų mielojo K. Donelaičio "Metų" ištraukos. Šis kūrinys savo technika ir šiluma visada mane žavėjo. Tad pavasarėjant, kodėl neprašnekti donelaičiaiškai?!

• Lietuviai solistai Tartu scenoje, Estijoje. Kaip "Literatūra ir menas" kovo 2 d. informuoja, neseniai atidarytame naujame "Vanemuinēs" teatre su pasisekimu dainavo Vilniaus operos solistas Kostas Šilgalis. Puikiai valdydamas balsą ir brandžiai vaidindamas, dainininkas sukūrė neužmirštamą Rigoletto paveikslą.

Šiame spektaklyje dalyvavo ir kitas lietuvis — Jonas Antanavičius, Tartu teatro solistas. Jis atliko (jau nebepirmą kartą) Hercogo vaidmenį. Netrukus šis talentingas dainininkas estiškai dainuos grafo Kurto partiją žinomo estų kompozitoriaus ir dirigento G. Ernesakso operoje "Audrų krantas".

SIUVIMO MAŠINOS

BERNINA • NECCHI • ELNA • VIKING • PFAFF • SINGER
(šveicariškos, vokiškos, itališkos, japoniškos, ir visų kitų firmų). Taisome, parduodame ir nuomojame priemonis kainomis ir sąlygomis. Darbas greitas ir sąžiningas. Turime dalis, prietaikus pagal skonį kabinetus. Aptarnaujame Chicagoje ir priemonėse. Parduodame ir taisome dulkių siurblius, įvairių gamybų. B & B DISTRIBUTING CO.
4214 S. Archer Ave., Chicago, IL 60632. Tel. 927-0044; 927-0045. Vedėjas Arvydas M. Dikinis

TURTAS 90 MILIJONŲ

Chicago Savings and Loan Association

John Pakel, Sr., President and Chairman of the Board

LAKŠTŲ TAUPYMO SĄSKAITOS

Chicago Savings Jums siūlo šėsių mėnesių taupymo lakštus, už kuriuos pelnysite 5 1/4%. Lakštai išduodami tūkstantinėmis minimumas yra \$8,000.00. Nušimčiai mokami kas šeši mėnesiai nuo išdavimo datos. Lakštų sąskaitos yra apdraustos F.S.L.I.C.

TAUPYMO KNYGUČIŲ SĄSKAITOS

Chicago Savings tebemoka už knygutėse žymimas santaupas aukščiausius pagal Federalinės valdžios taisykles. Sudėtiniai nušimčiai apskaičiuojami kiekvieną pusmetį.

DAUGIAU TAUPYSITE... DAUGIAU PELNYSITE.

Chicago Savings and Loan Assn.
6245 SO. WESTERN AVE.
TEL. GROvehill 6-7575

CHERRY MARNIER LIQUEUR Fifth **\$6.49**

MILLER HIGH BEER

NAUJI LEIDINIAI

Putinas, VIVOS PLANGO.

Dviejų ilgesnių ir labai prasmingų Putino eilėraščių liukusinis leidinys. Siedu eilėraščių daugeliu atžvilgių yra labai nepaprastai Lietuvos okupantams, todėl šie eilėraščiai ten niekur viešai ir nebuvo atspausdinti. Dabar jų išleidimas laisvajame pasaulyje yra labai sveikintinas. O tuo pasirūpino Pedagoginis lituanistikos institutas, pinigine auka parėmė būrelis buvusių prof. V. Mykoliaičio - Putino studentų, paskiri jo kūrybos gerbėjai ir ateitininkų meno draugija "Satrija". Redagavo Domas Velička, iliustravo dail. Alg. Kurauskas, spausdino Morkūno spaustuė. Viršelio, titulinio puslapio ir abiejų eilėraščių antraštinių puslapių piešiniai, dail. Alg. Kurausko atlikti lietuvių tautodailės motyvais, leidinio puslapius tikrai nekasdieniškai papuošia. Vienas tik neapsižiūrėjimas: toks puošnus ir liukusinis leidinys, o tačiau puslapių susekti viela, tuo sukeliama atveju labai nepageidautino pigumo įspūdį. Visa kita leidėjams puikiai sutvarkius, nereikėjo lengvai ranka numoti ir į šią "smulkmeną", leidinį reikėjo susegti ne viela, o išskirtinesniu siūlu ar net puošnesniu raiksteliu.

Aplamai, Pedagoginis lituanistikos institutas 1968 Lietuvos laisvės kovos metais išleisdamas šiuos, gal būt, paskutiniuosius ir tokius stiprius Putino kūrybos atodūsius, atliko labai reikšmingą darbą, ne tik skaitytojui dovanojamas geros poezijos pluoštą, bet tuo pačiu prasmingai pagerbdamas ir patį amžinybės iškeliaujus poetą, kas ir leidinio pirmajame puslapyje pasakoma šiais žodžiais: "Vietoj šermenų vainiko lietuvių literatūros klasikui ir literatūros profesoriui VINCIUI MYKOLAIČIUI - PUTINUI, 1967 metų birželio 7 dieną sovietinės Rusijos okupuotoje tėvynėje mirusiam, palaidotam Vilniuje, Rusų kapoše".

Leidiny gaunamas Pedagoginiame lituanistikos institute, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Kaina \$2.00.

• Ludwig van Beethoven FIDELIO libretas. Dviejų veiksmų opera. Žodinis tekstas Joseph Sonnleithner. Lietuvių kalbon vertė Birutė Pūkelevičiūtė. Išleido Chicago Lietuvių opera 1968 m. Gražiai parengtas ir sutvarkytas leidinys, įsigytinas kiekvienam muzikos mylėtojui, o tiesiog būtinas tiems, kurie šiemet Chicagoje eis į "Fidelio" lietuviškąjį pastatymą, nes iš anksto pasiskaityti pilną libretą kiekvienam yra labai praveru. Leidinį galima įsigyti "Marginuose", kur parduodami ir bilietai į operos spektaklius. Libreto kaina \$1.00.

"Fidelio" šį kartą eiliuota forma lietuvių kalbon vertė žinoma poetinio žodžio virtuozė Birutė Pūkelevičiūtė. Jį dabar skaityti yra vienas malonumas, skaitai kaip eilėraštį ar poemą, kur vietomis skamba ramios idilės, kitur vėl šurpūs kančios

styga, jautriai užgauta talentingos vertėjos. Tik pora pavyzdžių:

Kasdien aušra palaimins mus, Atneš augins rytą. Ir mes nubusim su džiaugsmu Pasveikint vienas kitą. Kai bus dienos darbai baigti, Tada ateis tyli naktis, Mirgės erdvė žvaigždėta.

Ką reiškia jam grandinė! Nurimsiu tik tada, Tada, kai jo krūtinėj Krauju lašs žaizda. Nukris jam tos grandinės, Deja, tiktai tada, Kai jo laisvoj krūtinėj Krauju lašs žaizda.

• KETVIRTOJI PRADALGĖ. Literatūros metraštis. Redagavo K. Barėnas. Nidos knygu klubo leidinys Nr. 65, 1967. Knyga 384 psl., kaina \$2.50.

Šis atkakliai ir kasmet Anglijoje išleidžiamas mūsų čionykš tės literatūros metraštis, per daug nepaisydamas nei pagyrimų, nei rezervuotesnės kritikos, užtikrintai išėina jau ketvirtąją knygą. Šį kartą leidinio puslapiuos randame šių autorių: V. Mykoliaičio - Putino, S. Santvaro, E. Cinzo, J. Gliandos, N. Mazalaitės, O. Balčiūnienės - Audronės, D. Sadūnaitės - Sealey, A. Tyruolio - Šešplaukio, A. Prižgintaitės, J. A. Jūragio, A. Lukšytės, J. Tininio, A. Giedriaus, K. Grigaitės, C. Grincevičiaus, A. Giedraičio, J. Švaisio, P. Naujokaičio, P. Visvydo ir D. Burneiko.

• LIETUVIŲ GYDYTOJŲ BIULETENIS, 1968 m. sausio-kovo mėn. Nr. 1. Pasaulio ir Amerikos Lietuvių gydytojų sąjungos organas. Vyr. redaktorius dr. S. Biežis. Redaktoriai: dr. S. Budrys, dr. A. Garūnas ir dr. V. Tauras. Atsakingasis

Dovanos Velykoms

pasieks greičiausiai Jūsų artimuosius LIETUVOJE

jei siųsite jas per CENTRAL PARCEL SERVICE, Inc. 220 South State St., Tel. WA 2-9354 arba 2618 West 63rd St., Tel. WA 5-2466

SIUNTINIAMS SUDARYTI MES TURIME YPATINGAI GAUSŲ PASIRINKIMŲ VERTINGIAUSIŲ PREKIŲ.

Priimame siuntinius, sudarytus iš siuntėjų nuosavų daiktų bei produktų. Priimame užsakymus dovanoms iš sovietinių gaminių.

Reikalavkite iš mūsų naujus katalogus bei muitų sąrašus. DĖMESIO!

Artėjant pavasariui ir vasarai, ATPIGINTOS KAINOS dovaniniams AUTOMOBILIAMS

Laikotarpiui nuo vasario 15 d. iki balandžio 27 d. galios sekancios kainos:

"Volga" GAZ-21R	\$2,365.19
"Volga" GAZ-21US	\$2,553.71
"Moskovitch" 408	\$1,759.39
"Moskovitch" 408E (2 šv.)	\$1,945.88
"Moskovitch" 408E (4 šv.)	\$1,963.88
"Zaporozhets" ZAZ-965A	\$ 957.60
"Zaporozhets" ZAZ-966V	\$1,149.30

Nepraleiskite šią progą sutaupyti šimtus dolerių, užsakydami per mus šias rūšies dovanas iki š. m. balandžio 27 dienos.

Garantuota siuntinių pristatymą atliekame jau net 21 metus.

redaktorius dr. M. Budrienė, 2751 W. 51st St. Chicago, Ill. 60632. Administratorius Irena Makštutienė, 8751 Mobile Ave., Oak Lawn, Ill. 60453. Metinė prenumerta \$6.00. Biuletinis išėina 4 kartus metuose.

Šį kartą ryškiau matomi šie autoriai ir šios temos: dr. A. Kisieliūs "Chirurginiai gydymosi hipertenzijos formos", dr. A. Grigaitis "Vaistingieji augalai Lietuvos liaudies medicinoje", dr. V. Tauras "Gydytojų simbolių kilmės kontroversija", dr. K. Gudaitis "Dr. Albertas Schweitzeris", dr. K. Valteris "Medicina Didžiojoje Britanijoje", dr. H. Armanas "Anapus Sierra - Andy kalnų ir Amazonės, dr. J. Gudauskas "Kauno reumatologijos ir Bristolio konferencijos aplankius". Plati, iliustruota gydytojų veiklos kronika, dantų gydytojų skyrius. Moterų kampelis, In Memoriam.

• SPORTAS, 1968 m. sausis, Nr. 1. Siaurės Amerikos lietuvių sporto žurnalas. Redaguoja Kęstutis Čerkešius. Red. pavaduotojas Pranas Mickevičius. Leidėjas Siaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga. "Sportą" gauna visi Siaurės Amerikos registruoti lietuviai sportininkai. Prenumerata nerenkama. Atskiro numerio kaina 75 centai. Rankraščius siųsti: Sportas, 91-30 221st St., Queens Village, N. Y. 11428. Visais administraciniais reikalais (adresų kaita, aukos žurnalui paremti, skelbimai: sveikinimai, užuojautos) rašyti Jaroslavas Kepenis, 356 East 30th St., Peterson, N. J. 07504.

Šis vieningas lietuvių sporto žurnalas iš tikrųjų vertas didesnio dėmesio, negu lig šiol jam parodyta. Mūsų jaunimą, ypač sportuojantį jaunimą, žurnalas turėtų tikrai patraukti. Žurnalas yra didelio formato, 16 psl., spausdinamas gerame popieriuje, daug ir gerų nuotraukų iš lietuviškojo sportinio gyvenimo,

FILMŲ ĮVAIRUMAI

10 geriausių 1967 m. filmų

"The New York Times" paskelbė sąrašą 10-ties geriausių 1967 m. pastatytų filmų:

La Guerre Est Finie (Karas pasibaigė), pastatytas Sofracine (Paryžius) ir Europa - Film (Stockholme). Tai senstancio ispanų kairiojo sparno agitatoriaus gyvenimo atvaizduotos dvi dienos, vykstant jam slapta į raryžių susitikti su komunistų vadovais.

Ulysses - Joyce klasiko romano išvertimas į ekraną.

The Hunt - ispanų filmas iš pietietinio karo laiko.

In the Heat of the Night - stipri drama apie negra detektyvą ir antagonistinį baltąjį šerifą Pietuose, kartu sprendžiančius paslaptingą nužudymą. Sidney Poitier ir Rod Steiger atskleidžia Oscarą vertą vaidybą (recenzuota "Drauge").

Father - Vengrijos filmas apie jauną vengrą ir jo herojiškas fantazijas apie savo mirusį tėvą.

puslapiuos teksto ir nuotraukų kompozicijos apgalvotos, straipsniai bei įvairiopa informacinė medžiaga taikliai atrinkta, aktuali.

• EGLUTĖ, 1968 m. vasario mėn. Nr. 2. Vienintelis lietuviškas vaikų laikraštėlis laisvajame pasaulyje. Redaguoja ir administruoja Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys. Redakcijos ir administracijos reikalais kreiptis: "Eglutė", Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260. Metinė prenumerata \$5.00.

• Juozas Bertulis, LIETUVA KETURIUOSE PERIODUOSE. Išleista autoriaus lėšomis 1968 m. Chicagoje. Leidinys 12 psl., kaina 75 centai. Tekstas ir muzika montažui šiomis temomis: Lietuva senovėje, Taip senovės lietuvių karžygiai mirėdavo, Lietuva pančiuose, Lietuva laisva, nepriklausoma.

Elvira Madigan - švedų filmas - dailės atžvilgiu šaunus ir dramatiškai gilus apie patetiskai pasmerktą meilės istoriją peretame šimtmeči. Kurybingas pavartojimas spalvų ir Mozarto muzikos yra atsimintinas (paminėta "Drauge").

Closely Watched Trains - čekoslovakų filmas - pagal natūralistinę tradiciją humoristinę, atskleidžiantį ir aštrią dramą apie viltingą, nesubrendusį jauną provincijos stoties viršininką II pasauliniame kare.

Cool Hand Luke - melodrama iš kalinių stovyklos.

In Cold Blood - pagal Truman Capote romaną pastatytas realistinis, elektrizuojantis filmas, pagrįstas tikru įvykiu - keturių asmenų nužudymu.

WAGNER & SONS

Typewriters - Adding Machines - Checkwriters
Nuomoja - Parduoda - Taiso
NAUJOS NAUDOTOS
Virš 50 m. patikimas patarnavimas
NAUJOJE VIETOJE
5610 S. Pulaski Rd. Tel. 581-4111

MOVING

perkrausto baldus iš ard ir toli.

A. BENIULIS

Chicago, Ill. 60629. Tel. RE 7-7083

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams skelbimų rėmai ir metalu aplieti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginai 7-7258 59

If you enjoy the atmosphere of a Japanese Tea House and Alohaland...

come to the DIAMOND HEAD RESTAURANT AND LOUNGE

... the pleasures of both await you there

COMPLETE LUNCHEONS

Sarah Mitchell, Hostess

ON SOUTHWEST HY. JUST WEST OF THE REDZIE, 79th STREET INTERSECTION

for reservations call 925-1678

Private Rooms for Group Parties and Couples

Mūsų erdviuose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų modernių baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

LIETUVIŲ STAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketvirtad. 9-9 val.; antrad., trečiad. ir šeštad. nuo 9 iki 6 val. sekmd. atdara nuo 11 iki 4:30 val. po pietų.

PLANINGAS TAUPYMAS

5 1/4%

Mokamas už vieny metų taupymo laikštus nuo išdavimo datos (\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

PARKING LOT - ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADĖK TAUPYTI SIANDIEN!

4 3/4%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITE

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2272 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

mu Kanske The Graduate - komedija apie jauno baigusio akademiko, socialines ir meilės problemas. Temos ir kine-

matografijos atžvilgiu viena geriausių amerikiečių socialinių satyrų (recenzuota "Drauge").

METROPOLIS-RESTORANAS

6538 S. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL. - TEL. 476-9009

Vienintelis lietuviškas restoranas su gerais patiekalais, kaip sūdykai, šnicelis ir kt. didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų. Lietuviškojo jautrio nuotakoj galėsite praleisti laiką, svariai pavalgyti ir atsigaivinti. Atdara kasdien nuo 3 val. popiet iki vėlomos šeštad. ir sekmd. nuo 12 val. d. iki vėlomos. Visi prašomi atsilankyti. Savininkai PETRAS IR ANTONINA KAUSAI

Mes mokame

5 1/4%

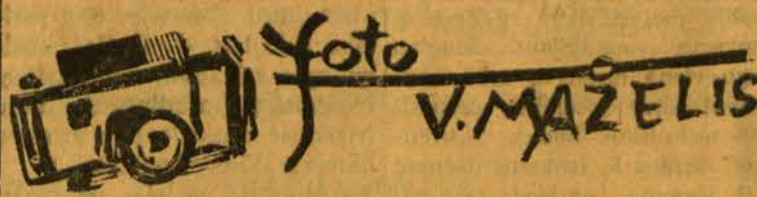
ant visų taupymo sertifikatų

per annum

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Telephone CL 4-4470 August Saldukas Chairman of the Board

• vestuvės; spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus) • portretūra • meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai

Tel. - HY 7-4677

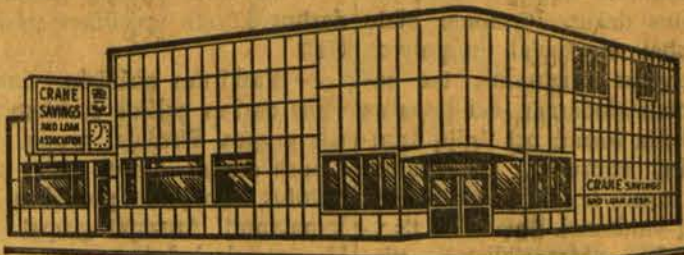
422 MENAHAN STREET - RIDGEWOOD, N. Y. 11237

SPARTA

parduoda Telefunken, Grundig, Olympia, Zenith, Burroughs, Royal, ITC ir kt. produktus, tiesiai ir pigiau iš firmų sandėlių;

RASOMAS mašinėlės lietuvių ir kt. kalbomis - RADIO - stereo, consoles, transist. ir kt. - PATEFONAI - ĮREKORDAVIMO aparatai - SKAICIAVIMO mašinos etc.

Katalogus ir informacijas gausite pranešę savo adresu SPARTA sav. J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Drive, E. Northport, N. Y. 11761. tel. (516) 757-0055 • Chicagoje informuoja A. Daugirdas GR 6-7399.

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING SPACE

4 3/4%

Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas.

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: PIRMAD. ir KETVIRTAD. .... 9 v. r. iki 9 v. v. ANTRAD. ir PENKTAD. .... 9 v. r. iki 5 v. v. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. - Trečiad. uždaryta

STEIN TEXTILE CO.

PAPUOŠKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS.

Išigykite urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokados, "boucle's" ir "fiberglass".

PIRSITE NEBRANGIAI IR GAUSITE DOVANĄ.

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylo, taffeta, aksomo, ANGLISKŲ MEDŽIAGŲ paltams ir kostiumams siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., NA 7-3737

Atdara kasdien ir sekmd. 9:15 v. r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta.

Nemokama vieta mašinoms pasistatyti už kampo į šiaurę Jefferson Street - Chernin's aikštėje.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGEJAMS

Daug sutaupysite pirkdami čia įvairių filmų foto aparatus bei jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigty foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Telef. PProspect 6-8998

Pirmoji konferencija baltų kalbotyros klausimais Amerikoje

Pirmoji konferencija specialiai baltų kalbotyros klausimams JAV įvyks š. m. balandžio mėnesio 5 ir 6 d. Pensilvanijos valstybiniam universitetui (Pennsylvania State University), University Park, Pa.

Šią konferenciją suorganizavo, išgavo reikiamus finansus, sukvietė paskaitininkus, paruošė ir atspausdino gražias programmas — vienas žmogus. Tai prof. dr. William R. Schmalstieg, kuris dabar profesoriuja tame universitete. Jis, kaip žinoma, yra parašęs daug straipsnių baltų kalbiniais klausimais, taip pat, kartu su L. Dambriūnu ir A. Klimu yra paruošęs *Introduction to Modern Lithuanian*, o su A. Klimu taip pat *Lithuanian Reader for Self-Instruction*. Neseniai jis yra išvertęs į anglų k. didelį prof. Endzelino veikalą apie baltų kalbas, kurį leis didžiulė olandų leidykla. Šio veikalą išleidimui ir Lietuvos fondas pasiskyrė paramos, už kurią prof. Schmalstieg yra LF labai dėkingas.

Šioje baltistikos konferencijoje dalyvaus apie 15 kalbininkų iš kelių JAV universitetų. Lietuvių dalyvauja: prof. Salys, prof. Klimas ir L. Dambriūnas. Dalyvauja taip pat prof. Sennas. Latvių dalyvauja trys kalbininkai. Kiti visi yra amerikiečiai, besidomį baltų kalbotyros klausimais. Tarp jų yra vienas iš geriausių JAV kalbininkų prof. dr. Eric P. Hamp iš Chicago universiteto. Dalyvauja profesoriai taip pat iš Harvardo, Princetono, Yale ir kitų univ.

Paskaitose bus svarstomi baltų kalbotyros, prūsų, lietuvių, latvių kalbų klausimai. Penkios paskaitos bus išimtinai skirtos lituanistikai.

Visos paskaitos ir mokslinės diskusijos vėliau bus išspausdintos specialiaje leidinyje, kuris jas padarys prieinamas viso pasaulio kalbininkams.

Tai didelis prof. dr. Schmalstieg darbas, vertas gerėjimosi ir pagarbos bei dėkingumo.

Šiame krašte pirmojoje tokio

pobūdžio baltų kalbotyros mokslo konferencijoj įvairias šios srities problemas kels vis jau plačiai žinomi kalbos ir kalbotyros mokslų autoritetai: "The Present State of Linguistics in Soviet Lithuania" — Leonardas Dambriūnas, Washington, D. C.; "The Vocalic Phonemes of the Old Prussian Elbing Vocabulary" — Michael Burwell, Penn State; "Some Aspects of Old Lithuanian Syntax" — Gordon B. Ford, Northwestern University; "Albanian UTHULL 'vinegar' and the Baltic Reduced Grade" — Eric P. Hamp, University of Chicago; "Some Baltic Etymologies" — B. Jagers, Centre College; "Past, Present, and Future of Lithuanian Studies" — Alfred E. Senn, University of Pennsylvania; "Baltic Verb Inflections" — Calvert Watkins, Harvard University; "The Nominative Plural of the Active Participles in Lithuanian" — Warren Cowgill, Yale University; "Synchronic Base Forms (Etymologies) for Latvian Verbs" — Valdis Zeps, University of Wisconsin; "The Dative of Subordination in Baltic and Slavic" — Henning Andersen, Harvard University; "On Accentual Instructions from Consonant-Stems to Vowel-Stems" — Eric P. Hamp, University of Chicago; "The Sounds and Phonemes of Old Prussian" — James W. Marchand; "Some Remarks on the Development of Lithuanian Dialects" — Antanas Salys, University of Pennsylvania.

• K. V. Banaičio harmonizuotų lietuvių liaudies dainų rečitalis įvyks š. m. balandžio 20 d. 7 val. vak. Čiurlionio galerijoje, Chicago. K. V. Banaičio dainas atliks mezosopranas Elena Blandytė, akompanuos prof. Vladas Jakubėnas. Rečitalį rengia ateitininkų meno draugija "Satrija", minėdama tautos laisvės ir kovos jubiliejinius metus.

• Dail. Prano Lapės tapybos darbų paroda Čiurlionio galerijoje, Chicagoje, atidaroma kovo mėn. 16 d. (kitą šeštadienį). Pranas Lapė gimė 1921 m. Klaipėdoje. Studijavo dailę Kauno Meno mokykloje ir Anders Beckman School for Design, Stockholme, Švedijoje. Dėstė meną Švedijoje ir JAV. Gyvena Rowayton, Connecticut ir mokytoja The Thomas School.

Iliustravo visą eilę knygų: "Skate with Me", Barbara Ann Scott, Doubleday; "The Story of Joan of Arc", Grosset and Dunlap; "Catherine the Great", Random House; "Mountain Doves", African Folk Tales, Maryland Books, Inc., ir kitų; taip pat iliustravo A. Barausko "Anykščių šilėi" ir Maironio "Balades". Suprojektavo dau-

giau, kaip 300 knygų viršelius Švedijoje, Norvegijoje ir JAV. Paruošė visą eilę scenovaizdžių dramos ir muzikiniam pastatymams Švedijoje ir JAV. Yra nutapęs 8 freskas Švedijoje ir JAV.

Suruošė individualinę parodą Almus Galerijoje, Great Neck, N. Y., dalyvavo grupinėse parodose, kur Rowayton, Conn., laimėjo pirmąją premiją.

Lapė yra narys Rowayton Art Center ir Silvermine Guild of Artists. Pirmininkauja New Yorko Lietuvių dailininkų sąjungai.

• Trijų paryžiečių lietuvių meno paroda New Yorke. Prancūzų Namuos (La maison française), 16 Washington Mews višų kovo mėn. vyksta trijų, Paryžiuje gyvenančių lietuvių grafių ir piešinių paroda. Ši trijulė yra Žibuntas Miksys, Antanas Monėys ir Pranas Gailius. Prancūzų kultūrą reprezentuojantieji, taip vadinami, Prancūzų Namai kas mėnesį pateikia šio krašto publikai plačią prancūziškųjų filmų, meno parodų, koncertų ir šiaip prancūzų kultūrą liečiančių paskaitų programą. Ir štai kovo mėn. "La maison française" įvykių plane įrašyta: Exposition. Miksys - Monėys - Pranas. (Trois artistes lithuaniens vivant a Paris) Gravures et dissins.

• Algimanto Kežio foto nuotraukų paroda vyksta Western Maryland kolegijoje, Westminster, Md. Išstatyta 60 nuotraukų. Paroda vyks visą kovo mėnesį.

• Žymus vargonų muzikos virtuozas, vilnietis Leopoldas Digrys šiuo metu yra žymia dailimi prisidėjęs ne tik prie Lietuvoje jaučiamo šio instrumento muzikos renesanso, bet ir dažnai su dideliu pasisekimu

Dail. Pranas Lapė savo studijoje, Rowayton, Conn. Jo tapybos darbų paroda vyks kovo mėn. 16-24 d. Čiurlionio galerijoje, Chicagoje.

Kultūrinė Kronika

• K. V. Banaičio harmonizuotų lietuvių liaudies dainų rečitalis įvyks š. m. balandžio 20 d. 7 val. vak. Čiurlionio galerijoje, Chicago. K. V. Banaičio dainas atliks mezosopranas Elena Blandytė, akompanuos prof. Vladas Jakubėnas. Rečitalį rengia ateitininkų meno draugija "Satrija", minėdama tautos laisvės ir kovos jubiliejinius metus.

• Dail. Prano Lapės tapybos darbų paroda Čiurlionio galerijoje, Chicagoje, atidaroma kovo mėn. 16 d. (kitą šeštadienį). Pranas Lapė gimė 1921 m. Klaipėdoje. Studijavo dailę Kauno Meno mokykloje ir Anders Beckman School for Design, Stockholme, Švedijoje. Dėstė meną Švedijoje ir JAV. Gyvena Rowayton, Connecticut ir mokytoja The Thomas School.

Iliustravo visą eilę knygų: "Skate with Me", Barbara Ann Scott, Doubleday; "The Story of Joan of Arc", Grosset and Dunlap; "Catherine the Great", Random House; "Mountain Doves", African Folk Tales, Maryland Books, Inc., ir kitų; taip pat iliustravo A. Barausko "Anykščių šilėi" ir Maironio "Balades". Suprojektavo dau-

giau, kaip 300 knygų viršelius Švedijoje, Norvegijoje ir JAV. Paruošė visą eilę scenovaizdžių dramos ir muzikiniam pastatymams Švedijoje ir JAV. Yra nutapęs 8 freskas Švedijoje ir JAV.

Suruošė individualinę parodą Almus Galerijoje, Great Neck, N. Y., dalyvavo grupinėse parodose, kur Rowayton, Conn., laimėjo pirmąją premiją.

Lapė yra narys Rowayton Art Center ir Silvermine Guild of Artists. Pirmininkauja New Yorko Lietuvių dailininkų sąjungai.

• Trijų paryžiečių lietuvių meno paroda New Yorke. Prancūzų Namuos (La maison française), 16 Washington Mews višų kovo mėn. vyksta trijų, Paryžiuje gyvenančių lietuvių grafių ir piešinių paroda. Ši trijulė yra Žibuntas Miksys, Antanas Monėys ir Pranas Gailius. Prancūzų kultūrą reprezentuojantieji, taip vadinami, Prancūzų Namai kas mėnesį pateikia šio krašto publikai plačią prancūziškųjų filmų, meno parodų, koncertų ir šiaip prancūzų kultūrą liečiančių paskaitų programą. Ir štai kovo mėn. "La maison française" įvykių plane įrašyta: Exposition. Miksys - Monėys - Pranas. (Trois artistes lithuaniens vivant a Paris) Gravures et dissins.

• Algimanto Kežio foto nuotraukų paroda vyksta Western Maryland kolegijoje, Westminster, Md. Išstatyta 60 nuotraukų. Paroda vyks visą kovo mėnesį.

• Žymus vargonų muzikos virtuozas, vilnietis Leopoldas Digrys šiuo metu yra žymia dailimi prisidėjęs ne tik prie Lietuvoje jaučiamo šio instrumento muzikos renesanso, bet ir dažnai su dideliu pasisekimu

giau, kaip 300 knygų viršelius Švedijoje, Norvegijoje ir JAV. Paruošė visą eilę scenovaizdžių dramos ir muzikiniam pastatymams Švedijoje ir JAV. Yra nutapęs 8 freskas Švedijoje ir JAV.

Suruošė individualinę parodą Almus Galerijoje, Great Neck, N. Y., dalyvavo grupinėse parodose, kur Rowayton, Conn., laimėjo pirmąją premiją.

Lapė yra narys Rowayton Art Center ir Silvermine Guild of Artists. Pirmininkauja New Yorko Lietuvių dailininkų sąjungai.

• Trijų paryžiečių lietuvių meno paroda New Yorke. Prancūzų Namuos (La maison française), 16 Washington Mews višų kovo mėn. vyksta trijų, Paryžiuje gyvenančių lietuvių grafių ir piešinių paroda. Ši trijulė yra Žibuntas Miksys, Antanas Monėys ir Pranas Gailius. Prancūzų kultūrą reprezentuojantieji, taip vadinami, Prancūzų Namai kas mėnesį pateikia šio krašto publikai plačią prancūziškųjų filmų, meno parodų, koncertų ir šiaip prancūzų kultūrą liečiančių paskaitų programą. Ir štai kovo mėn. "La maison française" įvykių plane įrašyta: Exposition. Miksys - Monėys - Pranas. (Trois artistes lithuaniens vivant a Paris) Gravures et dissins.

• Algimanto Kežio foto nuotraukų paroda vyksta Western Maryland kolegijoje, Westminster, Md. Išstatyta 60 nuotraukų. Paroda vyks visą kovo mėnesį.

• Žymus vargonų muzikos virtuozas, vilnietis Leopoldas Digrys šiuo metu yra žymia dailimi prisidėjęs ne tik prie Lietuvoje jaučiamo šio instrumento muzikos renesanso, bet ir dažnai su dideliu pasisekimu

giau, kaip 300 knygų viršelius Švedijoje, Norvegijoje ir JAV. Paruošė visą eilę scenovaizdžių dramos ir muzikiniam pastatymams Švedijoje ir JAV. Yra nutapęs 8 freskas Švedijoje ir JAV.

Suruošė individualinę parodą Almus Galerijoje, Great Neck, N. Y., dalyvavo grupinėse parodose, kur Rowayton, Conn., laimėjo pirmąją premiją.

Lapė yra narys Rowayton Art Center ir Silvermine Guild of Artists. Pirmininkauja New Yorko Lietuvių dailininkų sąjungai.

• Trijų paryžiečių lietuvių meno paroda New Yorke. Prancūzų Namuos (La maison française), 16 Washington Mews višų kovo mėn. vyksta trijų, Paryžiuje gyvenančių lietuvių grafių ir piešinių paroda. Ši trijulė yra Žibuntas Miksys, Antanas Monėys ir Pranas Gailius. Prancūzų kultūrą reprezentuojantieji, taip vadinami, Prancūzų Namai kas mėnesį pateikia šio krašto publikai plačią prancūziškųjų filmų, meno parodų, koncertų ir šiaip prancūzų kultūrą liečiančių paskaitų programą. Ir štai kovo mėn. "La maison française" įvykių plane įrašyta: Exposition. Miksys - Monėys - Pranas. (Trois artistes lithuaniens vivant a Paris) Gravures et dissins.

• Algimanto Kežio foto nuotraukų paroda vyksta Western Maryland kolegijoje, Westminster, Md. Išstatyta 60 nuotraukų. Paroda vyks visą kovo mėnesį.

• Žymus vargonų muzikos virtuozas, vilnietis Leopoldas Digrys šiuo metu yra žymia dailimi prisidėjęs ne tik prie Lietuvoje jaučiamo šio instrumento muzikos renesanso, bet ir dažnai su dideliu pasisekimu

giau, kaip 300 knygų viršelius Švedijoje, Norvegijoje ir JAV. Paruošė visą eilę scenovaizdžių dramos ir muzikiniam pastatymams Švedijoje ir JAV. Yra nutapęs 8 freskas Švedijoje ir JAV.

Suruošė individualinę parodą Almus Galerijoje, Great Neck, N. Y., dalyvavo grupinėse parodose, kur Rowayton, Conn., laimėjo pirmąją premiją.

Lapė yra narys Rowayton Art Center ir Silvermine Guild of Artists. Pirmininkauja New Yorko Lietuvių dailininkų sąjungai.

• Trijų paryžiečių lietuvių meno paroda New Yorke. Prancūzų Namuos (La maison française), 16 Washington Mews višų kovo mėn. vyksta trijų, Paryžiuje gyvenančių lietuvių grafių ir piešinių paroda. Ši trijulė yra Žibuntas Miksys, Antanas Monėys ir Pranas Gailius. Prancūzų kultūrą reprezentuojantieji, taip vadinami, Prancūzų Namai kas mėnesį pateikia šio krašto publikai plačią prancūziškųjų filmų, meno parodų, koncertų ir šiaip prancūzų kultūrą liečiančių paskaitų programą. Ir štai kovo mėn. "La maison française" įvykių plane įrašyta: Exposition. Miksys - Monėys - Pranas. (Trois artistes lithuaniens vivant a Paris) Gravures et dissins.

• Algimanto Kežio foto nuotraukų paroda vyksta Western Maryland kolegijoje, Westminster, Md. Išstatyta 60 nuotraukų. Paroda vyks visą kovo mėnesį.

• Žymus vargonų muzikos virtuozas, vilnietis Leopoldas Digrys šiuo metu yra žymia dailimi prisidėjęs ne tik prie Lietuvoje jaučiamo šio instrumento muzikos renesanso, bet ir dažnai su dideliu pasisekimu

giau, kaip 300 knygų viršelius Švedijoje, Norvegijoje ir JAV. Paruošė visą eilę scenovaizdžių dramos ir muzikiniam pastatymams Švedijoje ir JAV. Yra nutapęs 8 freskas Švedijoje ir JAV.

Suruošė individualinę parodą Almus Galerijoje, Great Neck, N. Y., dalyvavo grupinėse parodose, kur Rowayton, Conn., laimėjo pirmąją premiją.

Lapė yra narys Rowayton Art Center ir Silvermine Guild of Artists. Pirmininkauja New Yorko Lietuvių dailininkų sąjungai.

• Trijų paryžiečių lietuvių meno paroda New Yorke. Prancūzų Namuos (La maison française), 16 Washington Mews višų kovo mėn. vyksta trijų, Paryžiuje gyvenančių lietuvių grafių ir piešinių paroda. Ši trijulė yra Žibuntas Miksys, Antanas Monėys ir Pranas Gailius. Prancūzų kultūrą reprezentuojantieji, taip vadinami, Prancūzų Namai kas mėnesį pateikia šio krašto publikai plačią prancūziškųjų filmų, meno parodų, koncertų ir šiaip prancūzų kultūrą liečiančių paskaitų programą. Ir štai kovo mėn. "La maison française" įvykių plane įrašyta: Exposition. Miksys - Monėys - Pranas. (Trois artistes lithuaniens vivant a Paris) Gravures et dissins.

• Algimanto Kežio foto nuotraukų paroda vyksta Western Maryland kolegijoje, Westminster, Md. Išstatyta 60 nuotraukų. Paroda vyks visą kovo mėnesį.

• Žymus vargonų muzikos virtuozas, vilnietis Leopoldas Digrys šiuo metu yra žymia dailimi prisidėjęs ne tik prie Lietuvoje jaučiamo šio instrumento muzikos renesanso, bet ir dažnai su dideliu pasisekimu

giau, kaip 300 knygų viršelius Švedijoje, Norvegijoje ir JAV. Paruošė visą eilę scenovaizdžių dramos ir muzikiniam pastatymams Švedijoje ir JAV. Yra nutapęs 8 freskas Švedijoje ir JAV.

Suruošė individualinę parodą Almus Galerijoje, Great Neck, N. Y., dalyvavo grupinėse parodose, kur Rowayton, Conn., laimėjo pirmąją premiją.

Lapė yra narys Rowayton Art Center ir Silvermine Guild of Artists. Pirmininkauja New Yorko Lietuvių dailininkų sąjungai.

• Trijų paryžiečių lietuvių meno paroda New Yorke. Prancūzų Namuos (La maison française), 16 Washington Mews višų kovo mėn. vyksta trijų, Paryžiuje gyvenančių lietuvių grafių ir piešinių paroda. Ši trijulė yra Žibuntas Miksys, Antanas Monėys ir Pranas Gailius. Prancūzų kultūrą reprezentuojantieji, taip vadinami, Prancūzų Namai kas mėnesį pateikia šio krašto publikai plačią prancūziškųjų filmų, meno parodų, koncertų ir šiaip prancūzų kultūrą liečiančių paskaitų programą. Ir štai kovo mėn. "La maison française" įvykių plane įrašyta: Exposition. Miksys - Monėys - Pranas. (Trois artistes lithuaniens vivant a Paris) Gravures et dissins.

• Algimanto Kežio foto nuotraukų paroda vyksta Western Maryland kolegijoje, Westminster, Md. Išstatyta 60 nuotraukų. Paroda vyks visą kovo mėnesį.

• Žymus vargonų muzikos virtuozas, vilnietis Leopoldas Digrys šiuo metu yra žymia dailimi prisidėjęs ne tik prie Lietuvoje jaučiamo šio instrumento muzikos renesanso, bet ir dažnai su dideliu pasisekimu

giau, kaip 300 knygų viršelius Švedijoje, Norvegijoje ir JAV. Paruošė visą eilę scenovaizdžių dramos ir muzikiniam pastatymams Švedijoje ir JAV. Yra nutapęs 8 freskas Švedijoje ir JAV.

Suruošė individualinę parodą Almus Galerijoje, Great Neck, N. Y., dalyvavo grupinėse parodose, kur Rowayton, Conn., laimėjo pirmąją premiją.

Lapė yra narys Rowayton Art Center ir Silvermine Guild of Artists. Pirmininkauja New Yorko Lietuvių dailininkų sąjungai.

• Trijų paryžiečių lietuvių meno paroda New Yorke. Prancūzų Namuos (La maison française), 16 Washington Mews višų kovo mėn. vyksta trijų, Paryžiuje gyvenančių lietuvių grafių ir piešinių paroda. Ši trijulė yra Žibuntas Miksys, Antanas Monėys ir Pranas Gailius. Prancūzų kultūrą reprezentuojantieji, taip vadinami, Prancūzų Namai kas mėnesį pateikia šio krašto publikai plačią prancūziškųjų filmų, meno parodų, koncertų ir šiaip prancūzų kultūrą liečiančių paskaitų programą. Ir štai kovo mėn. "La maison française" įvykių plane įrašyta: Exposition. Miksys - Monėys - Pranas. (Trois artistes lithuaniens vivant a Paris) Gravures et dissins.

• Algimanto Kežio foto nuotraukų paroda vyksta Western Maryland kolegijoje, Westminster, Md. Išstatyta 60 nuotraukų. Paroda vyks visą kovo mėnesį.

• Žymus vargonų muzikos virtuozas, vilnietis Leopoldas Digrys šiuo metu yra žymia dailimi prisidėjęs ne tik prie Lietuvoje jaučiamo šio instrumento muzikos renesanso, bet ir dažnai su dideliu pasisekimu

DRAUGAS, šeštadienis, 1968 m. kovo mėn. 9 d.

koncertuoja ir už Lietuvos ribų. Vasario 19 d. Digrio vargonų muzikos koncertas įvyko ir Leningrade. Be kita ko, koncerte buvo atlikta J. S. Bacho Preludijos ir fugos D-dur ir h-moll, O. Macho Gedulingoji tokata ir C. Franko Trečioji choralinė preludija. Apie kitą šio koncerto dalį "Literatūroj ir mene" kovo 2 d. rašoma:

"Tiesiog entuziastingai klausytojai sutiko vargonininko pagrotas modernių parncūzų kompozitorių pjeses, Leningrado publika nėra lepinama dažnu šiuolaikinės vargonų muzikos atlikimu, todėl pastaroji savime sutinkama su dideliu dėmesiu".

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Trys Moderniškos Koplyčios:

4605 - 07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741 - 2

4330 - 34 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYGIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų laidotuvių ir kitų papuošimų

2433 West 63rd Street, Chicago

Telef. PR 8-0833

PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street

Tel. GR 6-2345 - 8

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. TO 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON,

SAVININKO

SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Tany

Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEDarcrest 3 - 6335

Vienas blokas nuo kapinių

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LaFayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE.

Tel. Commodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1133 — 1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

LAWN FUNERAL HOME

Sigmund J. Sutkus

7909 STATE RD., OAKLAWS ILL., Tel. — 636-2320

Highest Rates on Savings

At Standard Federal Savings your savings earn at the highest rate paid by any savings institution in Chicagoland.

4 3/4% **5 1/4%**

PER ANNUM, CURRENT RATE

PASSBOOK
SAVINGS

Earnings are added and compounded four times a year. 4.75% compounded quarterly is 4.83%. Build your savings with a passbook account. Develop the habit of saving regularly.

PER ANNUM

6 MONTH
CERTIFICATES

Issued in minimum amount of \$10,000 and larger amounts in multiples of \$1,000.

SAFETY ASSURED

Your savings are protected by our great strength in Reserves, our sound assets, our careful operating policies and by insurance of accounts to \$15,000 by The Federal Savings and Loan Insurance Corporation, a Permanent Agency of the U.S. Government.

Passbook Savings in by the 10th of the Month Earn from the 1st.

ASSETS OVER \$122,000,000.00

RESERVES and SURPLUS OVER \$10,500,000.00

Moterų Gyvenimas

Redaguoja St Semėnienė, 6507 S. Troy St., Chicago, Ill. 60629
Tel. 925-5998

NEPAMIRŠTAMOJI JAUNYSTĖJE

A. a. dr. P. Karvelienės atminimui

JANINA NARONĖ

Studentė

Prieš mano akis stovi ryškus ir gyvas Paulelės vaizdas, toks mielas ir artimas, ir taip toli nuplaukęs...

Tai buvo 1914 m., kada a. a. daktarė Paulina Kalvaitytė-Karvelienė atvyko į Petrapilį studijuoti medicinos mokslų. Tapti gydytoja, pagelbėti sa- viems lietuviams ir šiaip ligo- niams buvo jaunos P. Kalvaitytės svajonė, o vėliau jos gyvenimo svarbiausias tikslas.

Kokia ji buvo Petrapilyje? — Aukšto ūgio, natūraliai ban- guojančiomis gelsvomis garba- nomis, labai kukli žemaitė, pir- makursė studentė. Visu smal- sumu ir jos įgimtu rimtumu Paulina puolėsi į studijas ir praktikos darbus. Tvirtai ji sto- vėjo laboratorijose ir anatomi- kume, iš kurio silpnėsio būdo ir sveikatos mergaitės išbėgio- davo... Tačiau, pasiryžusi siekti mokslo, Paulelė neišsigan- do, ne- nusiminė, likdama pavyzdgingia- sia praktikante savo grupėje ir tos grupės atstove.

Drauge su ja iš Lietuvos at- važiausias dar dvi žemaitės: Onutė Kerpauskaitė ir Aliutė Jacevičiūtė taip pat studijavo mediciną. Jos visos apsišvyrėno netoli savo medicinos instituto, kuris tada visoje Rusijoje buvo plačiai žinomas ir garsus: "Ženskij Medicinskij Institut".

Vėliau Onutė K. ir Aliutė J. persikėlė gyventi į lietuvių stu- dencių bendrabutį (Pervaja Ro- ta gatvėje), kurį organizavo Lietuvių komitetas pabėgėliams šelpti. Tai didis nuopelnas Ru- sijos Valstybės Dūmos atstovo Martyno Yčo, kuris lietuviams išrūpino nemažai lėšų iš Kuni- gaikštės Tatjanos komiteto nuo karo nukentėjusiems šelp- ti. Tuo laiku M. Yčas padarė daug gero lietuviams, ypač mū- sų moksleivijai, visą karo metą ją šelpdamas. Tačiau sava- ranki, pilna energijos medikė P. Kalvaitytė liko privačiai gy- venti, nepaisydama, kad karo frontas jau buvo atkirtęs Lie- tuva, ir ši jauna pabėgėlė ne- begalėdavo gauti iš namų jokio siuntinio su lietuviškais sū- riais, sviestu ir dešromis...

Visuomeninė

Lyg šiandieną atsimenu Pau- linos pilną rimties žvilgsnį; jos

šviesios akys, tartum erdvės mėlynė, visuomet spindėjo ra- mumu. Jos tiesus ir atviras pa- sių ūrėjimas į kalbantį iš karto patraukdavo. O daugiau Pauli- ną pažinus, vis labiau išryškė- davo jos pozityvus asmuo, ku- riuo galėjai pasitikėti. Ir Medi- cinos institute ji buvo pastebėta — išrinkta savojo semestro (kurso) seniūne, kas retai pa- sitaikydavo svetimtutėms.

Vieną sekmadienio rytą mud- vi su Onyte Jablonskyte (taip pat medike) keliavome pėsčios į lenkų studentų valgyklą (Za-

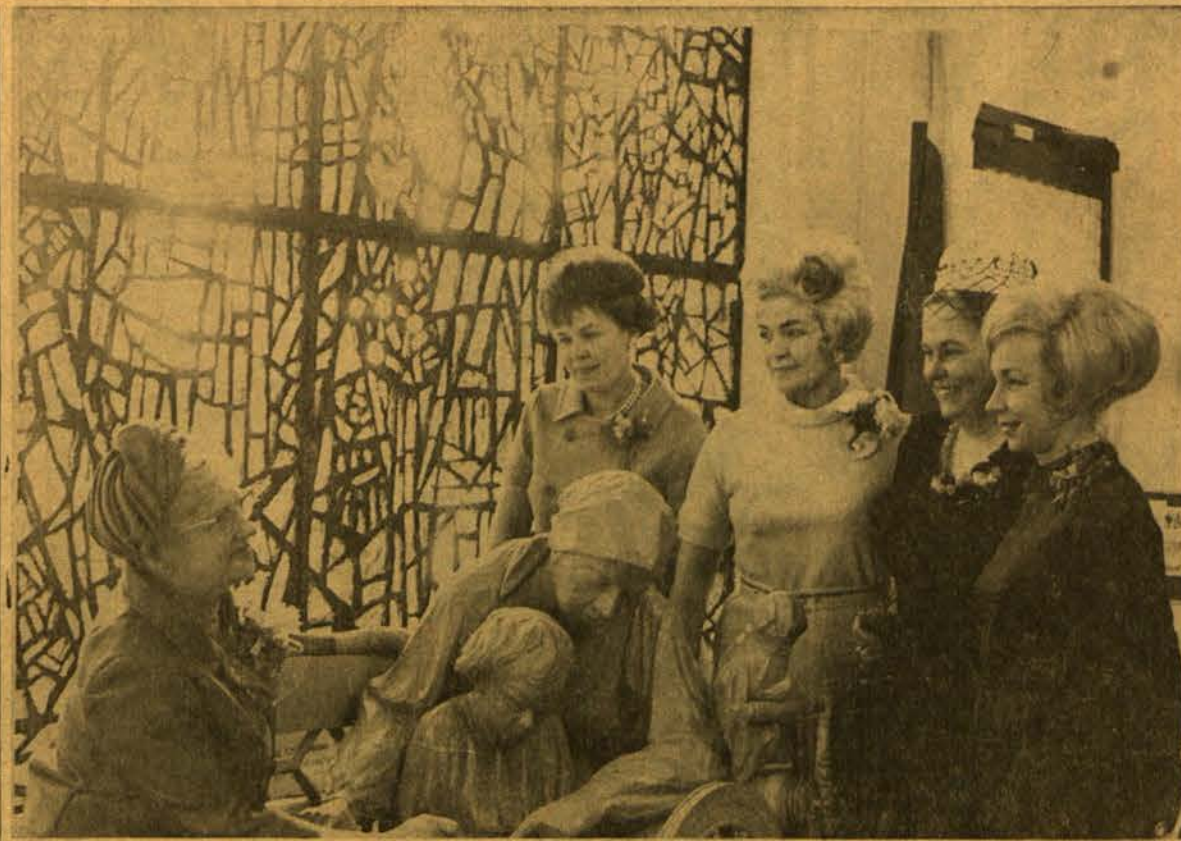

Paulina Kalvaitytė-Karvelienė

balskanskij prospekt, 20). Tai buvo 3–4 km. kelionė iš mūsų gyvenvietės į visai priešingą didmiesčio pusę. Į tą valgyklą sekmadieniais ateidavo ir lietu- viai studentai-ės. Ten susitikda- vo mūsų jaunimas, susipažinda- vo, pasikalbėdavo, pavalgydavo. Tačiau su lenkais jokios bičiū- lystės nebuvo, išskyrus jų man- dagų kreipimąsi: "colego lit- win". — Kodėl? — Vieni savo, kiti vėl savo ratelius turėdavo, linksmis būriais apsidėdami sta- lus, aptardami dienos naujie- nas ir savo tautinius reikalus.

Tenai, toje valgykloje, ir aš susipažinau su trimis medikė- mis - žemaitėmis. Paulelė man paliko gilesnio galvoje jau- nuolės įspūdį. Su tokia ir visu- meninė veikla lengvai būtų ga- lima išvystyti, — pamaniau sau.

Vieną popietę iš lenkų val- gyklos ėjome į netoli esantį liet. studentų bendrabutį — Perva- ja Rota, — kur įvyko mūsų pir- mas susirinkimas. Susisėdus mažame kambarėlyje ant lovų

Chicago Lietuvių moterų klubo Vasario 16-tosios rengėjos Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Iš k. garbės pirm. Juzė Daužvardienė, parengimo pirm. Dalia Bobelienė (už "Vargo mokyklos" skulptūros), klubo pirm. Genė Krajeck, Aldona Daukuvienė (parengimo komiteto narė) ir Irena Balzekienė. Nuotr. J. Kaspakaitė

(kai kėdžių pritrūko), ėmiau siūlyti organizuoti lietuvių kultūrinės veiklos būrelį. P. Kalvaitytė iš karto visu rimtumu mane palaikė, ir aš jaučiausi labai laiminga. Ji, kad ir labai gerai varėsi su savo studijomis, ta- čiau nevengdavo dalyvauti vi- suomeninėje veikloje, o ypač moterų organizacijose.

Mes lankydavome idomesnes paskaitas žymyųjų to meto mokslo pajėgų. Jeigu Paulelė dėl savo praktikos darbų nega- lėdavo jose dalyvauti, tai iš mū- sų ji tiesiog išreikalaudavo vė- liau atpasakoti, kas buvo ido- maus tose paskaitose pasakyta. Jautraus ir švelnaus būdo Pau- lina, jau Petrapilyje būdama, rašė eilėraščius. Vėliau, gyven- dama Kaune, ji man skaitė jaus- mingas, meile žydinčias eilutes... Svajojo, ilgėjosi!

Lietuviški reikalai

Karui įpusėjus, visas mūsų negausus, jaunas būrelis metė- si ieškoti sužeistųjų lietuvių ka- reivių po įvairias Petrapilio li- gonines. Sekmadieniais juos lan- kydavome, dovanėles nešdavo- me, laiškų jų giminėms rašė.

Jaunosios lietuvių, pagelbėjusios Ch. L. moterų klubo Vasario 16-tos minėjime. Iš k. Kristina Austin, Vitalija Ruibytė, Patricia Phillips (Piliapauskaitė). Toliau matosi Aldona Guest-Gužauskienė ir Mary Bulav. Nuotr. St. S.

davome (per Raud. Kryžių), liet. laikraščius dalindavome ir t. t. Net keli mūsų studentai bu- vo prisidėję prie šito darbo (Jurgutis, Kriščiūnas, Vladas Natkevičius). O, kokių neapsa- komu džiaugsmu nušvisdavo lie- tuviai ligoniai, mus pamatę! Angelais, nesapnuotais stebuk- lais vadindami, rankas išbučiuo- dami... Laimė suspindėdavo ir daktarės Paulinos akyse, išei- nant iš ligoninės. Ji, kaip medi- kė, jautėsi daugiau naudinga mediciniškais patarimais savo sužeistoms broliams.

Drauge su liet. pabėgėlių ban- ga atsirado Petrapilyje ir a. a. Felicija Bortkevičienė. Apsi- džiaugusi, kad mes liet. - stu- dentės jau buvome organizuo- tos ir jau turėjome savo veik- los būrelį, ji pakviesdavo mus ir dar kitas liet. studentes "lie-

tuviškiems pasikalbėjimams", vis skatindama visuomeniniam darbui. Tuose susirinkimuose dalyvaudavo ir P. Kalvaitytė su kitomis žemaitėmis. Bet tai ilgai nesitęsė, nes F. Bortkevi- čienė greit išvyko į Rusijos gi- lumą ten rūpintis Mažosios Lie- tuvos (Prūsijos) lietuvių pabė- gėlių globa.

Badmečiū

Vis daugiau buvo jaučiamas Petrapilyje maisto trūkumas. Jau ir ant kortelių ne viską ga- lima buvo gauti. Kas tik galėjo, skubėjo kur nors iš didžiosios sostinės, besigelbėdamas nuo bado. Tik atspari, savo pasiry- žime nepalaužiamai tvirta dr. Paulina liko ir badmečiū Petra- pilyje, norėdama baigti savo studijas. Be jos, dar buvo to- kio pat tvirtos būdo ir Ona Jab- lonskytė, tais sunkiais laikais bebaigianti Medicinos institutą.

Vėliau, sugrįžus į Lietuvą, medikė P. Kalvaitytė išvyko į Berlyną, kur pabaigė medicinos mokslą ir įsigijo daktarės dip- lomą. Kaip žinome, ji vėliau

Jei pinigai augtų ant medžių...

"Jei mes galėtume įrodyti, kad pinigai auga ant medžių, pusė moterų, kurias aš pažįstu, ištekėtų už beždžionių", — pa- sakė viena rimta amerikietė, gerai žinoma visuomeniniame gyvenime bei labdaros darbuose, paprašiusi laikraštiniams palikti jos vardą anonimu.

ALIAS (Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos) pagalbinių moterų vieneto 1967 m. valdyba. Iš k. į d. Vincė Jurkūnienė, izd., pirmininkė Irena Kerelienė, vicepirm. Elena Kolosovienė ir narė Melutė Rulienė. Trūksta II-os vicepirm. A. Eivienės ir sekr. N. Vengrienės. Nuotr. Vilhelminos Lapienės

IS MOTERŲ PASAULIO

★ Chicago Konsularinio kor- puso ponių klubo 1968 m. val- dyba: pirm. — ponė F. Koren, Norvegijos gen. kons. žmona; vicepirm. — Angela Munoz de Lew, Panamos gen. konsulė, sekr. — ponė J. de la Huerga, Dominikos konsulo žmona; izd. — L. Allen, Kanados gen. kon- sulo žmona; istorikė — M. Cab- rera de Adler, Paragvajaus vi- cekonsulė; programų tvarkyto- ja ir vedėja — Juzė Daužvardie- nė, Lietuvos gen. konsulo žmo- na.

★ ALIAS (Amerikos Lietu- vių inžinierių ir architektų są- jungos) pagalbinių moterų vie- neto naujoji valdyba pasiskirs- tė pareigomis: pirm. — Joana Stulpienė, vicepirm. — Ona Šiaudikienė ir Birutė Sek- makiene, sekr. — Halina Zit- kienė, izd. — Antanina Urbu- tienė, narė — Vincė Jurkūnienė.

★ Anelė Pocienė, dabartinė Don Varno posto pagalbinių moeų vieneto pirmininkė, yra pirmoji iš naujųjų ateivių, sto- jusi prieš 19 metų į minimą or- ganizaciją narė. Jau antru kar- tu ji eina pirmininkės pareigas.

★ Ann Shulmistras, labai ak- tyvi įvairių organizacijų narė, čia gimusi lietuvaitė, kovo 9 d. modelius Profesionalų ir pre- kybininkų moterų klubo iš Pa- los parko madų parodoje Niel- son's Nordic restorane. Ji buvo Don Varno posto pagalb. mot. vieneto pirmoji pirmininkė ir dar du kartus vėliau vadovavo minimam vienetui.

★ Moterys prašomos rašyti pavarde su lietuviškom galū- nėmis, siunčiant žinutes ar nuo-

LIETUVAI LAISVĖS REIKALAUJA

Chicago Lietuvių Moterų klubo Vasario 16-tosios iškilmės paminėtos amerikiečių spaudoje

Chicago Lietuvių moterų klubas kasmet švenčia Vasario 16-tąją. Šiam klubui priklauso su maža išimtimi beveik visos čia gimusios lietuvių. Jos su didele meile laikosi lietuviškų papročių, puoselėja lietuviškas tradicijas, stengiasi neatitrūkti nuo savo tėvų lietuviškojo ka- mieno.

Šiemet norėta dar iškilmin- giau paminėti Lietuvos laisvės troškimą, minint auksinį jubi- liejų nuo nepriklausomybės at- kūrimo. Pradėta nuo Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus ap- lankymo. Susirinko per 75 na- rių su viešiomis. Buvusios de- biutantės Kristina Austin ir Patricia Phillips (dail. J. Pili- pausko dukra), pasipuošusios taut. drabužiais, prisegė kiek- vienai atsilankiusiai rūtos ša- kelės su taut. kaspinėliais puokštėlė. Pats St. Balzekas trumpai paaiškino apie ekspon- natus ir tuo metu surengtą dail. Z. Sodeikienės ir skulpt. P. Alekso parodą.

Stasys ir Irena Balzekai pa- vaišino atsilankiusias šampanu, o užkandėlius padarė pačios rengimo komiteto narės: Aldo- na Daukuvienė, Genovaitė Gied- raitienė ir Irena Zibienė su reng. kom. pirmininke Dalia Bo- beliene.

Winslow restorane, tuoj po pietų, buvo trumpas, bet pras- mingas minėjimas. Po himnų, kuriuos sugiedojo sol. Gen. Giedraitienė, sveikino atvyku- sias klubo pirm. Genė Krajeck. Pagrindinėje kalboje garbės pirmininkė Juzė Daužvardienė (dviem kalbom) palygino Lie- tuvą su kūdikio augimu. Pra- džioje, lyg pusalkanė, pakanka- mai neprižiūrėta, vėliau išaugu- si į gražią raudonskruostę, gel- tonplaukę, žydinčią mergaitę (nepriklausomybės metai), ku- riai įsibrovę atėjūnai uždėjo netinkantį rūbą, nudažė plau- kus raudonai ir dar šnekina, vaidindami įsimylėjęlius.

Buv. klubo pirm. Kristina Austin įteikė dovanėles dviem seserim, 45 m. išbuvusiom klubo narėm, "Gold Star" moti- nom (abiejų sūnius žuvo kare) Onai Biežienei ir Emilijai Eude- kienei.

Pabaigai Vitalija Ruibytė, bū- simoji šių metų Gintaro baliaus debiutantė, padėklamavo su ta- lentingu įsijautimu B. Brazdžio- nio "Tremtinio maldą" lietuviš- kai ir H. Nagio "Laterna Ob- scura" angliškai.

Viešnių tarpe dalyvavo ir gar- bės narė Bronė Kalvaitienė.

Visas gėles paaukojo Gužaus- kai iš savo gėlyno, kurio savi- ninkė Aldona Gužauskienė - Guest yra taipgi klubo narė.

Dovanėlės buvo nupirktos jūrų skautų Klaipėdos mugėje. Minimas klubas kasmet remia Altą, Balfą, Lituanus ir įvairias organizacijas, remdamasis savo šūkiu: "Ne tai, ką gauni, bet ką duodi, sudaro gyvenimo prasmę!"

Išsiskirstant, ne vienai aidė- io mūsų iškilaus poeto žodžiai, Vitalijos jausmingai perduoti:

"Nuo amžių mūsų žemė ta, ir amžiais ji tebus čia Gyva, pakėlus smūgius viesulo žvarbaus".

"Southtown Economist", "Southwest News Herald" ir "Chicago Tribune" aprašė klubo minėjimą ir įsidėjo iškilmės nuotraukas.

Jų ateivių — lietuvių kovojo Korėjos kare ir dabar Vietna- me, tačiau Don Varno posto pa- galbiniame moterų vienete yra labai mažai tų šeimų narių.

Mes, lietuvių moterys, turė- tume suprasti šios organizaci- jos svarbią reikšmę ir, įsirašy- damos į ją, kartu vieningai ga- lėtume skleisti paverptos Lie- tuvos varda amerikiečių tarpe, tuo pačiu kovodamos prieš ko- munizmą.

Šios organizacijos šūkis yra: "Dievui ir tėvynei"; o tikslas — prisiminti karius ligoninėse, juos lankant ir suteikiant ne tik moralinę, bet ir materialinę pa- ramą jiems patiems bei jų še- imoms.

Šiems darbams vykdyti reika- linga lėšų, todėl rengiami įvai- rūsių parengimai. Vienas tokių (kaukių žaidimas — Bunco) bus kitą sekmadienį, kovo 17 d., 3 v. p. p. Don Varno posto salėje, 6816 So. Western g-vėje. A. P.

Pagerbtosios seserys Ona Biežiene (k.) ir Emilija Eudeikienė (sėdi). Stovi (k.) Ch. L. Moterų klubo pirm. Genė Krajeck ir garbės pirm. Juzė Daužvardienė. Nuotr. St. S.

Juzė Daužvardienė sako dienai pritaikytą kalbą Vasario 16-tosios mi- nėjime surengtame Chicago Lietuvių moterų klubo. Kairėje klubo pirm. Genė Krajeck, dešinėje — Dalia Bobelienė. Nuotr. St. S.